

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

30 січня – 3 лютого 2012 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 5 (617)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Українські миротворці готові вирушити в Конго

▶ 2 стор.

Міцніше за "баранку" тримайся, шофере!

▶ 6 стор.

"Хмільник" запустять навесні

▶ 7 стор.

Завдання визначені, порозуміння досягнуто

▶ 8 стор.

За три льотні зміни – понад 100 вильотів

У Васильківській бригаді тактичної авіації відбулись три льотні зміни, під час яких пілоти на літаках МіГ-29, МіГ-29 УБ та Л-39 виконали більш як 100 вильотів. До проведення польотів також залучався льотний склад інших авіаційних частин Повітряних Сил.

Польоти виконувались вдень і вночі, в складних метеоумовах. За словами тимчасово виконуючого посаду командира ПвК "Центр" генерал-майора Аркадія Вашутіна, основною метою проведення польотів є відновлення втрачених навичок в техніці пілотування, навігації та в бойовому застосуванні по повітряних цілях. При цьому враховувались завдання несення бойового чергування під час участі в антитерористичних заходах в період проведення футбольного чемпіонату "Євро-2012".

Свій досвід молодим авіаторам передавали льотчики 1-го класу полковники Валерій Єрошенко, Олександр Нічипорук, Олег Захарчук. Вони вміють і знають, як захищати повітряні кордони, і цього навчають своїх підлеглих!

Любов Киналь. м. Васильків. Фото автора.

У Повітряних Силах стартував конкурс "Кращий сержант"

▶ 2 стор.

Озброєння Збройних Сил України: від модернізації до створення нових зразків

▶ 4 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2012 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2012 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;
99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;
49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;
16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;
199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

"Кращий офіцер" : ЗРВ, РТВ, РЕБ

Як ми вже повідомляли у попередніх номерах видання, протягом місяця у Повітряних Силах проходив конкурс на звання "Кращий офіцер". Нашим читачам вже відомі імена переможців 3 етапу конкурсу, який відбувся у Вінниці, Хмельницькому та Василькові. Також наприкінці минулого тижня за звання кращого змагалися офіцери на базі навчально-тренувального Центру ПС, що в селі Данилівка. Протягом двох днів 22 фахівці радіотехнічних військ, зенітних ракетних військ та радіоелектронної боротьби Повітряних Сил Збройних Сил України виборювали призові місця.

▶ 5 стор.

ВІЙСЬКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

**Україна-Єгипет:
взаємний інтерес**

У Києві відбулася зустріч заступника начальника Генерального штабу ЗС України генерал-лейтенанта Володимира Артюха з Надзвичайним та Повноважним Послом Єгипту в Україні Ясіром Мохамедом Атефом Абдель Кадером.

В зустрічі також взяли участь начальник Головного управління військового співробітництва та миротворчих операцій Генерального штабу ЗС України генерал-майор Леонід Голопатюк та аташе з питань оборони при Посольстві Арабської Республіки Єгипет в Турецькій Республіці (за сумісництвом в Україні) бригадний генерал Айман Мухамед Алі Ель-Дженайді.

В ході бесіди були обговорені питання військового співробітництва між Збройними силами України та Арабської Республіки Єгипет та визначені перспективні напрями його поглиблення. Зокрема, створення договірно-правової бази двосторонньої співпраці, обмін візитами делегацій з метою вивчення досвіду підготовки та організації повсякденної діяльності військ (сил), започаткування співробітництва в галузі військової освіти

та підготовки кадрів.

Заступник начальника Генштабу ЗС України звернув увагу, що ЗС України готові до співпраці в питаннях, що становлять взаємний інтерес.

У свою чергу, представники Арабської Республіки Єгипет зазначили, що відносини між Україною та Єгиптом мають дружній та взаємовигідний характер. Це дозволяє країнам ефективно співпрацювати у багатьох сферах.

Було досягнуто спільної домовленості щодо розробки Угоди між міністерствами оборони обох держав про військово-співробітництво.

За результатами зустрічі обидві сторони зазначили про значний потенціал подальшої спільної діяльності та сподівання щодо поглиблення двостороннього військового співробітництва між Україною та Єгиптом.

www.mil.gov.ua

Українські та польські військові спільно контролюватимуть повітряний простір у містах проведення "Євро – 2012"

У Вінниці, на військовому аеродромі "Гавришівка", відбулася робоча зустріч представників Командування Повітряних Сил Збройних Сил України та офіцерів з Центру повітряних операцій Збройних сил Республіки Польща.

Українську військову делегацію очолював тимчасово виконуючий обов'язки начальника штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Андрій Куришко. Польську – полковник Анджей Бочиньскі.

Метою зустрічі було обговорення пропозицій щодо внесення змін (доповнення) до Протоколу "Угоди між Міністерством оборони України та Республіки Польща про військово-співробітництво стосовно обміну інформацією й виконання польотів військовими повітряними суднами України та Республіки Польща в повітряному просторі обох держав".

На початку зустрічі полковник Анджей Бочиньскі, від імені керівництва Збройних

сил Республіки Польща подякував керівнику української делегації за зустріч, а також висловив переконання, що подальша співпраця під час проведення чемпіонату Європи з футболу буде ефективною в питаннях контролю за безпекою повітряного простору в містах проведення фінальної частини "Євро – 2012".

– Ця зустріч надала нам змогу дійти згоди в тих питаннях, завдяки яким ми зможемо безпечно та оператив-

но відреагувати на загрози з повітря, передусім, це злагоженість дій між видами збройних сил обох держав під час "Євро – 2012", – зазначив полковник Анджей Бочиньскі.

Генерал-майор Андрій Куришко провів для іноземних гостей ознайомчу екскурсію на військовій авіаційній техніці, зокрема польським військовим було представлено літаки Ан-26, Ан-26 "Vita" та гелікоптер Мі-8.

Дмитро Струтинський.

ПІДГОТОВКА МИРОТВОРЦІВ

На Львівщині перебувала міжнародна делегація експертів ООН, які відвідали із робочим візитом 3-й окремий полк армійської авіації Сухопутних військ ЗС України, що дислокується у Бродях. Основна мета візиту – перевірка готовності вертолітного підрозділу щодо його включення до складу Місії ООН зі стабілізації обстановки в Демократичній Республіці Конго.

Українські миротворці готові вирушити в Конго

Командир полку полковник Ігор Яременко розповів, що більше 300 військовослужбовців підрозділу, які проходять зараз тут службу, брали участь в операціях з підтримання миру у колишній Югославії, Косовому, Сьєрра-Леоне, Лівані, Кувейті, Іраку та Ліберії. На даний час в Ліберії проходить службу понад сотні військовослужбовців полку.

нятку мають досвід виконання миротворчих завдань.

Міжнародні експерти ООН побували у парку бойових машин, на аеродромі, у ТЕЧ частини, де ознайомились із технічним станом вертольотів та спеціальної техніки. Вони також провели тут робочу зустріч із головним військовим інспектором Повітряних Сил ЗС України Головною військо-

Основу льотного складу українського миротворчого контингенту Місії ООН зі стабілізації в ДР Конго складають вертолітники ескадрильї, яка входить до Об'єднаних сил швидкого реагування ЗС України. Всі льотчики, без ви-

вої інспекції Міноборони України генерал-майором Павлом Морозом, представниками Командування Сухопутних військ ЗС України, які відповідають за підготовку українського миротворчого контингенту.

РІК КОМАНДИРА-ЛІДЕРА

У Повітряних Силах стартував конкурс "Кращий сержант"

З 1 лютого у Повітряних Силах Збройних Сил України в рамках заходів Року командира-лідера стартував конкурс "Кращий сержант".

прапорщика включено. Кандидатів на участь у конкурсі висуває командування підрозділів, водночас їхні кандидатури обов'язково повинні бути розглянуті на Радах сержантів військових частин.

– Конкурс проводиться у кілька етапів, – говорить тимчасово виконуючий посаду заступника командувача ПС ЗС України з виховної та соціально-психологічної роботи – начальника управління полковник Олег Грунтковський, – зокрема, перший – у військових частинах. Хто з курсантів посяде призові місця, змагатиметься у наступному етапі, що проходимо у Повітряних командуваннях та у командуванні ПС ЗС України. Оцінюватимуться учасники змагань у військово-професійній, гуманітарній та військово-спортивній номінаціях.

Відповідно до положення про конкурс "Кращий сержант" у військово-професій-

ній номінації перевірятиметься тактична, стройова, військово-медична та стрілецька підготовка, а також знання молодшими командирами положень статутів ЗС України, вимог щодо захисту від зброї масового ураження. У гуманітарній номінації конкурсанти демонструватимуть знання історії України, її Збройних Сил та історії створення сержантського корпусу. Військово-спортивна номінація передбачає складання залізків з кросу на 1, 2 чи 3 кілометри відповідно до вікових груп, підтягування на перекладині та бігу на 100 метрів. Екзаменаційні білети складатимуться на підставі тематики конкурсу. Іспит з кожної номінації включатиме як теоретичну, так і практичну частину. Відтак, конкурсант повинні не лише бездоганно володіти теоретичними знаннями з основних дисциплін бойової підготовки, а й вміло застосовувати їх на практиці. Зокрема, вони демонструватимуть стройовий вишкіл, виконуватимуть нормативи із захисту від засобів масового ураження, контрольні вправи стрільб зі стрілецької зброї.

Сергій Фурдик.

В Україні за "Каталогом видань України"

22792
індекс індекс

В Росії по каталогу Роспечати "Газеты. Журналы" (стр. 430)

ПЕРЕДПЛАТА 2012 ПОДПИСКА

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення авіаекзотика та інше.

Деякі з раніш виданих журналів та іншу нашу продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції
www.aviation-time.kiev.ua а/с-166, Київ, 03062, Україна. тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@aviation-time.kiev.ua

Видається з 1992 р.

ОГОЛОШЕННЯ

Військовою прокуратурою Центрального регіону України оголошується конкурс на заміщення вакантної посади начальника частини (режимно-секретної).

Посадовий оклад – 2172 грн.

Вимоги до кандидатів: вища освіта, стаж роботи за фахом.

Заявки для участі в конкурсі приймаються за адресою: м. Київ, вул. Командарма Каменева, 8, каб. № 18 протягом одного місяця з дня оголошення конкурсу.

Довідки за телефоном: (044) 285-67-68; 285-73-87.

Протягом 2012-2016 років планується утилізувати 120 000 тонн непридатних боєприпасів

Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням ухвалив Перелік боєприпасів, що підлягають утилізації у 2012-2016 роках. Рішення датоване 1 лютого ц.р.

Відповідно до затвердженого Переліку, протягом 2012-2016 років планується утилізувати 120 тисяч тонн боєприпасів.

Даний перелік було затверджено на виконання заходів Державної цільової оборонної програми утилізації звичайних видів боєприпасів, непридатних для подальшого використання і зберігання, на 2008-2017 роки.

Визначені у переліку боєприпаси є надлишковими та такими, які за своїм технічним станом не придатні до використання, а відновлення їх технічно неможливе та економічно не доцільне. Ці боєприпаси зберігаються на 36 об'єктах Збройних Сил України, Служби

безпеки України, Державної прикордонної служби України та Міністерства внутрішніх справ України, що дислокуються на території 13 областей держави: Львівської, Хмельницької, Житомирської, Вінницької, Одеської, Київської, Чернігівської, Черкаської, Кіровоградської, Миколаївської, Херсонської, Полтавської та Харківської, а також з АР Крим.

З метою зменшення рівня вибухопожегобезпеки на підприємствах оборонно-промислового комплексу, що займаються утилізацією боєприпасів, до переліку включені боєприпаси, які зберігаються на зазначених підприємствах і є власністю Міністерства оборони України.

Вартість робіт з утилізації 120 тисяч тонн непридатних боєприпасів складає близько 972 млн. грн. Фінансування здійснюватиметься винятково за рахунок Державного бюджету України.

www.kmu.gov.ua

ОФІЦІЙНО

Кабмін затвердив порядок проведення військової підготовки студентів вузів

Метою проведення військової підготовки студентів за програмою підготовки офіцерів запасу є забезпечення Збройних Сил та інших військових формувань необхідною кількістю військово-навчених громадян. Військова підготовка – одне з основних джерел комплектування Збройних Сил. Тому вона й надалі залишається важливим пунктом в документах оборонного планування.

З огляду на це, Уряд затвердив 1 лютого Положення "Про військово підготовку громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, Перелік вищих навчальних закладів, студенти яких проходять військово підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, Перелік військово-облікових спеціальностей, з яких ведеться підготовка офіцерів запасу".

Прийняття постанови дозволяє нормативно вдосконалити процедуру проведення війсь-

кової підготовки студентів за програмою підготовки офіцерів запасу для Збройних Сил України, інших, утворених відповідно до законів України, військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення та Державної спеціальної служби транспорту. Також документ передбачає виконання конституційної норми щодо забезпечення реалізації права на рівні можливості у виборі професії шляхом отримання додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного виконання військового обов'язку в запасі у мирний час, обов'язків військової служби у воєнний час та для майбутньої професійної діяльності. У нормативному акті визначено перелік вищих навчальних закладів, на базі яких здійснюватиметься військова підготовка.

Прес-служба Міністерства оборони.

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

В Україні триває процес розвитку козацтва

Протягом січня тривала планова робота Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні.

Як повідомили у Департаменті гуманітарної та соціальної політики Міністерства оборони України, основою діяльності козацтва в Україні повинно стати об'єднання навколо вирішення проблем громадянської консолідації, культурної єдності українського суспільства та патріотичного виховання молоді. Для того, щоб цей процес набув організованого характеру, на державному рівні було прийнято рішення про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні.

Відповідно до Плану роботи Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні на 2012 рік, на даний час завершується формування складу Координаційної ради, реалізуються технічні питання забезпечення її роботи. Створюються постійні робочі групи Координаційної ради з опрацювання питань козацької діяльності в Україні. Напрямами діяльності Ко-

ординаційної ради визначені робота з питань військово-патріотичного виховання та допризовної підготовки молоді, організації співпраці козацьких організацій з військовими комісаріатами та частинами Збройних Сил України, організація проведення Всеукраїнської козацької ради (з'їзду козацьких організацій в Україні).

Варто підкреслити, що Координаційна рада не втручається в діяльність козацьких громадських організацій, а забезпечує їм нормативно-правову та законодавчу допомогу у вирішенні проблем, що заважають розвитку козацтва в Україні. Образно кажучи, Координаційна рада є містком, що поєднує Державу та козацтво, вона налагоджує конструктивний діалог між органами державної влади та громадськими організаціями, статутна діяльність яких пов'язана з відродженням традицій козацтва в Україні.

www.mil.gov.ua

ОБМІН ДОСВІДОМ

Українські військові вивчають переваги COSPAS-SARSAT

Делегація Повітряних Сил Збройних Сил України з чотириденним робочим візитом відвідала Королівство Данія (м. Ольборг). Українську сторону очолив начальник Центру управління пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації Збройних Сил України підполковник Володимир Благодатських.

Метою заходу стала участь українських військових у презентації організації та функціонування національної системи пошуку та рятування Королівства Данія у рамках подальшого розвитку регіональної ініціативи ICAO з наголосом на використанні Глобальної супутникової системи оповіщення (COSPAS-SARSAT) про повітряні судна, які зазнали лиха.

За словами начальника відділу міжнародного військового співробітництва Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковника Олександра Бубновського, участь у заході сприятиме поглибленню співробітництва між Україною та Королівством Данія, іншими країнами-учасниками презентації, дасть можливість ознайомитися із технічними можливостями супутникової системи оповіщення (COSPAS-SARSAT) про повітряні судна, які зазнали лиха.

Дмитро Струтинський.

ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ

Субъекты космической деятельности освобождены от уплаты земельного налога

25 января 2012 года Кабинет Министров Украины принял постановление "О внесении изменений в перечень субъектов космической деятельности, которые освобождаются от уплаты земельного налога за земельные участки производственного назначения до 1 января 2015 года".

Решение Правительства освобождает от уплаты земельного налога предприятия космической отрасли, которые создают космическую технику (включая агрегаты, системы и их комплектующие для космических комплексов, космических ракет-носителей, космических аппаратов и наземных сегментов космических систем) в рамках международных договоров, что позволит пополнить объем оборотных средств для выполнения Национальной космической программы.

Принятие акта будет способствовать эффективному использованию производственного и экспортного потенциала космической отрасли Украины, повышению ее конкурентоспособности, сохранению научно-технического и производственного потенциала предприятий космической отрасли.

БОРЬБА З МОРОЗОМ

Військовослужбовці ЗС України обладнують пункти обігріву для пересічних громадян

У зв'язку із подальшим пониженням температури повітря та за клопотаннями місцевих органів влади у різних містах України військовослужбовці Збройних Сил продовжують обладнувати пункти обігріву для пересічних громадян.

Ситуація та координація дій цілодобово контролюється оперативним штабом, розгорнутим на базі Головного командного центру Збройних Сил України, що у Києві. Крім того, налагоджено взаємодію з іншими міністерствами та відомствами щодо оперативного реагування на надзвичайні ситуації.

Протягом 31 січня військовослужбовці 93-ї окремої механізованої бригади 6-го армійського корпусу Сухопутних військ ЗС України, що дислокуються на Дніпропетровщині, обладнали пункти обігріву у селищах Черкаське та Меліоративне. А воїни-десантники 25-ї окремої повітряно-десантної бригади за розпорядженням командира 6-го армійського корпусу встановили пункт обігріву у смт Гвардійське, що та-

кож на Дніпропетровщині.

На прохання заступника голови Кременчуцької міської адміністрації воїни-артилеристи 107-го реактивно-артилерійського полку 6-го армійського корпусу розгорнули у місті два пункти обігріву біля центрального ринку та залізничного вокзалу.

Пункти обігріву являють собою брезентові уніфіковані санітарно-технічні палатки, в яких встановлено печі, столи та лавки. Створено запас чаю в термосах та запас дров.

www.mil.gov.ua

Государственная политика Украины в космической сфере определена до 2032 года

25 января 2012 года на заседании Кабинета Министров Украины принято распоряжение "Об утверждении плана мероприятий по выполнению Концепции реализации государственной политики в сфере космической деятельности на период до 2032 года".

Целью Плана мероприятий является выполнение Концепции реализации государственной политики в сфере космической деятельности на период до 2032 года, которая направлена на повышение эффективности использования космического потенциала для решения актуальных задач социально-экономического, экологического, культурного, информационного и научно-технического развития общества, обеспечения национальной безопасности и защиты геополитических интересов государства.

Основу проекта данного документа составляют мероприятия, направленные на трансфер передовых космических технологий в реальный сектор экономики государства. В частности, это создание мощной системы дистанционного зондирования "Сич", национальной системы космической связи "Либідь", системы координатно-временного и навигационного обеспе-

чения, а также системы осуществления контроля и проведения анализа космического пространства. Услуги и информация этих систем предполагается гарантированно и оперативно предоставлять по заказу государственных органов, осуществляющих полномочия в сфере национальной безопасности и обороны. Кроме того, предполагается выполнить широкий спектр научных космических исследований, реализовать международные космические эксперименты по инициативе отечественных ученых, принять участие в проведении исследований Луны с использованием отечественных космических аппаратов, обеспечить проведение научно-образовательных космических экспериментов, создать новые образцы ракетно-космической техники, углубить международное сотрудничество, существенно улучшить эффективность деятельности предприятий космической отрасли и реа-

лизовать еще целый ряд важных мероприятий по развитию космической деятельности.

Ориентировочный объем финансирования работ, предусмотренных Планом мероприятий, составляет 38,5 млрд. гривен, из них около половины – средства из других (небюджетных) источников.

Для создания благоприятного инвестиционного климата в космической отрасли документом предусматривается усовершенствование механизма привлечения частного капитала к выполнению государственных программ развития космической деятельности.

Выполнение Плана мероприятий позволит обеспечить осуществление космической деятельности в государстве в соответствии с современными требованиями и национальными интересами.

Пресс-служба Государственного космического агентства Украины.

Озброєння Збройних Сил України: від модернізації до створення нових зразків

“Головним інструментом реалізації військово-технічної політики є державні цільові оборонні програми, які реалізуються через механізм державного оборонного замовлення. Сьогодні питання забезпечення Збройних Сил України озброєнням та військовою технікою дуже важливе та актуальне. Від нього залежить їх боєздатність і спроможність виконувати конституційне завдання з оборони держави”.

На цьому наголосив під час брифінгу директор Департаменту розробок і закупівель озброєння і військової техніки Міністерства оборони України Андрій Артюшенко. Він повідомив, що технічне оснащення Української армії відбувається в рамках реалізації військово-технічної політики держави. Основним напрямом її впровадження є підвищення темпів оснащення ЗС України модернізованими і новими зразками озброєння, військової та спеціальної техніки, у першу чергу – літаками та вертольотами, системами протиповітряної оборони, бойовими кораблями та ракетними комплексами, високоточними боеприпасами, а також автоматизованими системами управління і цифрового зв'язку.

Головним інструментом здійснення військово-технічної політики є державні цільові оборонні програми з розвитку озброєння та військової техніки, які, відповідно до чинного законодавства України, реалізуються через механізм державного оборонного замовлення. Зараз відбувається формування та прове-

“До виконання заходів проекту Державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки на 2012-2017 роки планується залучити більше 160 підприємств оборонно-промислового комплексу України. Крім того, передбачається збереження існуючих та створення нових робочих місць, забезпечення розвитку внутрішнього виробництва та підвищення експортного потенціалу держави”.

Проект Державної цільової оборонної програми розвитку ОВТ Збройних Сил України на 2012-2017 роки має на меті переоснащення Збройних Сил для забезпечення виконання покладених на них завдань і функцій у сфері оборони держави.

Зараз цей проект направлено на розгляд до Кабміну. Очікується, що Уряд його розгляне вже найближчим часом. Програма передбачає проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт зі створення та модернізації озброєння і військової техніки, закупівлю нових та модернізованих ОВТ.

В рамках програми заплановано підготовку виробництв підприємств ОПК і створення спеціальних технологій для виготовлення озброєння. Повідомляється, що фінансові показники проекту складають 16,791 млрд. грн.

Виконання заходів цієї Програми дасть змогу визначити стратегічні пріоритети розвитку оборонної промисловості, що необхідні для створення сучасних технологій та матеріалів.

ка Ан-70, який також планується прийняти на озброєння.

Андрій Артюшенко також наголосив, що обсяги фінансування програм розвитку озброєння і військової техніки у 2012 році складають 1,268 млрд. гривень. З них на створення ракетного комплексу “Сапсан” передбачається виділення 196 мільйонів гривень, на будівництво кораблів класу “корвет” – 433,63 млн. грн., створення Ан-70 – 454 млн.

– “Сапсан” буде багатофункціональним ракетним комплексом, спроможним наносити удари як тактичними, так і оперативно-тактичними ракетами. В ньому навіть конструктивно закладено елемент протиповітряної обо-

рони. Все озброєння цього комплексу буде вироблятися в Україні, адже у вітчизняного оборонно-промислового комплексу для цього є всі можливості. Ракетний комплекс “Сапсан” – це зброя стримування, яка демонструватиме силу та міць наших Збройних Сил, – розповів Андрій Артюшенко.

Щодо реалізації проекту “корвет”, зазначається, що на сьогодні за рахунок уточнення складу озброєння та технічних засобів корабля, мінімізації закупівлі корабельного озброєння іноземного виробництва оптимізовано фінансовий ресурс програми з 20,5 до 16,2 млрд. грн. Вітчизняний корвет матиме водомісткість 2,5 тисячі тонн. За міжнародними стандартами це “фрегат”, але корабель буде спроможний виконувати завдання і за межами Чорноморського басейну. Окрім того він здатний забезпечувати автономну систему протиповітряної оборони, вражаючи літаки та крилаті ракети противника, протикорабельні ракети, наносити удари по береговій інфраструктурі, одночасно вражаючи надводні цілі, створювати активні перешкоди протидії комплексам протиповітряної оборони противника і системам лазерного наведення, застосовувати артилерію з керованими боеприпасами, які дозволяють вражати як повітряні і надводні цілі, так і ракети противника. Корабель матиме досконале обладнання щодо організації протичовнової бороть-

роботи з тими комплексами, що були придбані за кордоном, зокрема в Ізраїлі.

– Ми ретельно аналізуємо їх експлуатацію, досліджуємо “плюси” і “мінуси”. На даному етапі ми вважаємо, що найкраще буде спільне з іншими країнами виробництво безпілотних літальних апаратів на території України, – зазначив директор Департаменту розробок і закупівель озброєння і військової техніки Міноборони України.

“Реалізація державних цільових оборонних програм у галузі озброєння і військової техніки забезпечить роботою більше 40 тисяч громадян України”.

– Тільки в реалізації програми будівництва корабля класу “корвет” буде задіяно близько 20 тисяч працівників вітчизняних підприємств. Не менше 12 тисяч робочих місць буде задіяно у створенні “Сапсану”. Соціальний аспект реалізації державних цільових оборонних програм у галузі озброєння і військової техніки є величезним. Кошти державного бюджету, виділені на реалізацію програм з розвитку та модернізації ОВТ, інвестуватимуться у вітчизняні підприємства, їх розвиток, створюватимуться робочі місця, працівники цих підприємств отримуватимуть заробітну плату. А ЗС України отримуватимуть нові та модернізовані зразки озброєння, – наголосив Андрій Артюшенко.

Водночас він відзначив, що існує проблема кваліфікованих кадрів. Багато провідних підприємств ОПК повернулися до системи підготовки власних кадрів: токарів, слюсарів та інших кваліфікованих працівників.

– Працювати на підприємствах ОПК у будь-якій країні світу почесно, престижно і, головне, це достойна зарплата. Я переконаний, що незабаром так буде й в Україні. Реалізація державних цільових оборонних програм у галузі озброєння і військової техніки на підприємствах вітчизняного оборонно-промислового комплексу дасть поштовх у створенні нової генерації кваліфікованих робочих кадрів, – підсумував Андрій Артюшенко.

За повідомленням Департаменту преси та зв'язків із засобами масової

дення єдиної в оборонному відомстві політики у військово-технічній сфері.

– Президент України та Уряд приділяють велику увагу розвитку озброєння і військової техніки. У зазначених програмах закладено достатній фінансовий ресурс для їх реалізації. Відповідно до Указу Президента України здійснено реструктуризацію оборонно-промислового комплексу України та створено Державний концерн “Укроборонпром”. Це також надає впевненості, що питання модернізації, розробки та закупівлі нових зразків ОВТ вийдуть на новий, більш якісний рівень, – зазначив Андрій Артюшенко.

“До розробки, будівництва і оснащення “корвета” максимально залучені підприємства вітчизняного оборонно-промислового комплексу. Їх частка складає 62%. Решта – 10 компаній з Франції, Німеччини, Італії, Швейцарії, Південно-Африканської Республіки та США”.

Наприкінці минулого року Кабінетом Міністрів України було затверджено дві державні цільові оборонні програми – будівництва кораблів класу “корвет” та створення ракетного комплексу “Сапсан”. Раніше була прийнята загальнодержавна програма створення військово-транспортного літа-

ЮВІЛЕЇ

Уманській зенітній ракетній бригаді – 50!

В одному із мальовничих куточків Черкащини, в місті Умань, розташована військова частина А3024, яка входить до складу Повітряних Сил Збройних Сил України та підпорядкована Повітряному командуванню "Центр". Керує бригадою підполковник Ігор Дорошко.

Першого лютого, рівно 50 років тому, перший командир частини полковник І.Лучкін отримав з рук Головнокомандувача військ Протиповітряної оборони Бойовий Прапор військової частини. І саме з цього дня розпочалася славетна історія Уманської зенітної ракетної бригади з захисту повітряного простору нашої Батьківщини.

Військова частина була сформована в смт. Гончарівське Чернігівської області у 1961-1962 роках.

В цей період, завдяки зусиллям офіцерів, сержантів і солдат, в глухих Чернігівських лісах було створено зразкове військово-містечко, яке і сьогодні не втратило своєї привабливості для проходження служби і є одним з кращих в Збройних Силах України.

Під керівництвом першого командира частини полковника Івана Лучкіна, особовий склад не тільки благоустроював місце розташування, але й наполегливо освоював новітні, на той час, зразки озброєння та бойової техніки. Це дозволило, незважаючи на доволі низький загальноосвітній рівень солдат строкової служби, які в той період проходили службу, в короткі терміни оволодіти складним зенітно-ракетним комплексом С-75, отримати бойову техніку у представників заводу виробника, скласти залікові іспити і через півтора року заступити на бойове чергування з охорони повітряних кордонів держави.

За часів Радянського Союзу особовий склад частини тричі освоював нові зразки бойової техніки, 26 раз брав участь у тактичних навчаннях з бойовими пусками ракет на державних полігонах.

З проголошенням незалежності Ук-

раїни для особового складу бригади почався новий етап в її історії. 19 січня 1992 року військовослужбовці частини склали Військову Присягу на вірність Українському народові.

Протягом 1994-1998 років бригада була передислокована до міста Умань, де дотепер виконує бойові завдання з охорони повітряних кордонів України.

В 1997 році на державному полігоні Чауда були проведені перші бойові стрільби, якими керував командир

бригади полковник Іван Коваль, а в 1999 році пройшли тактичні навчання з бойовою стрільбою зенітно-ракетного комплексу С-300В1 під керівницт-

вом командира бригади полковника Ігоря Нікіфорова.

Успішність проведення бойових пусків забезпечували такі офіцери, як підполковники Олексій Бугайчук, Ігор Вертель та майори Віталій Коваленко, Юрій Соловйов, котрі і сьогодні продовжують службу в бригаді.

П'ять разів військовослужбовці та техніка частини представляли міць Збройних Сил України на військових парадах у столиці України місті Києві.

Нині бригаду очолює підполковник Ігор Дорошко, який своєю службовою самовіддачею та професіоналізмом здобув справжній авторитет у підлеглих та вищого командування.

Протягом 50-річної історії з'єднання було і залишається одним з найкращих серед частин зенітних ракетних військ Повітряних Сил та Повітряного командування "Центр".

Командування частини висловлює щирі слова вдячності всім, хто вніс свій вклад в створення і розвиток Уманської зенітно-ракетної бригади, тим, хто добросовісно виконував свій службовий обов'язок, хто сьогодні є прикладом для своїх товаришів та нащадків.

Сергій Фурдик.

РІК КОМАНДИРА-ЛІДЕРА

"Кращий офіцер": ЗРВ, РТВ, РЕБ

Закінчення. Початок на 1 стор.

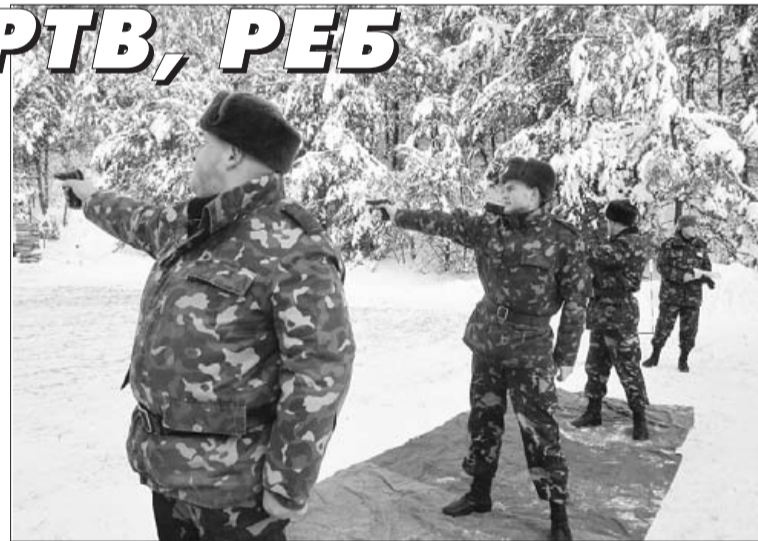
Розпочав урочисту церемонію відкриття заходу начальник навчально-тренувального центру полковник Тарас Венгер. Згодом з вітальними словами від імені членів журі виступив заступник начальника зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Борис Генюв. Про конкурсні умови та плани змагань розповіли голови журі полковники Сергій Вишневський та Олександр Гуменний.

Під час теоретичної частини офіцери у своїх групах склали іспити з тактико-спеціальної та технічної підготовки.

Продовжилось змагання практичним виконанням нормативів на техніці. Фахівці зенітних ракетних військ відпра-

цювали відповідні нормативи щодо підготовки ЗРК "БукМ1" та С-300 до виконання за-

вдань за призначенням. Офіцери радіотехнічних військ змагалися на краще виконан-

гуманітарній та культурно-мистецькій номінаціях визначені переможці 3-го етапу. Місця розподілилися таким чином.

Отже, кращими офіцерами зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України стали:

командир окремої зенітної ракетної батареї з ПвК "Південь" майор Олександр Кузнецов, який здобув перше місце;

начальник відділення приймально-передавальних радіопристроїв радіотехнічної батареї з ПвК "Центр" старший лейтенант Артем Артеменко, який виборов друге місце;

командир стартової батареї з ПвК "Південь" капітан Андрій Хахалкін, котрий за кількістю балів посів третє місце.

Переможцями серед офіцерів радіотехнічних військ Повітряних Сил є:

командир військової частини з ПвК "Південь" майор Ігор Дворніченко (1 місце);

командир військової частини з ПвК "Центр" майор Владислав Калінічев (2 місце);

інженер служби озброєння технічної частини з ПвК "Південь" капітан Василь Мельник (3 місце).

Кращими офіцерами за результатами конкурсу РЕБ військових частин радіоелектронної боротьби Повітряних Сил було визнано:

капітана Віктора Юденка, командира роти радіотехнічних перешкод з ПвК "Південь", який посів 1 місце;

старшого лейтенанта Олексія Проданця, начальника автоматизованого комплексу управління перешкодами роти радіотехнічних перешкод з ПвК "Південь", котрий здобув 2 місце;

капітана Ігоря Бубала, командира роти радіотехнічних перешкод з ПвК "Центр", який виборов 3 місце.

Олександр Баюш.
Фото автора.

Міцніше за “баранку” тримайся, шофере!

Водій – спеціальність в Збройних Силах України дефіцитна. Серед військовослужбовців контрактної служби охочих “крутити баранку” армійської машини недостатньо. Досвідчені професійні водії зазвичай високо цінуються і заробляють непогані гроші на цивільних підприємствах. До армії йдуть насамперед фанати військової справи. А серед військовослужбовців строкової служби знайти такого водія, щоб і техніку любив, і вмів обслуговувати, і водив авто впевнено та акуратно, доволі важко. Не встигають юнаки до служби навчитись усіх премудростей шоферської науки. Відтак, в армії вже давно практикують проводити допідготовку водіїв з числа військовослужбовців строкової служби.

Нещодавно такі своєрідні курси підвищення водійської кваліфікації пройшли в радіотехнічній бригаді Повітряного командування “Захід”. Нині солдати служать в армії лише рік, тож і підготувати водія треба в дуже стислі терміни, аби він ще встиг принести користь своєму підрозділу за кермом штатного автомобіля.

– Допідготовка водіїв з числа військовослужбовців строкової служби триває один місяць, – розповідає начальник автомобільної служби бригади капітан Ігор Коровець, – кожний день насичений заняттями і тренуваннями. Водіїв вчать так, аби вони почували себе впевнено на дорозі і могли за потреби правильно визначити причини неполадок в автомобілі та усунути найпростіші з них. Курс допідготовки складається з теоретичних і практичних занять та виконання контрольних маршів. На сто відсотків заходи допідготовки забезпечені пальниками, тому всі їздять стільки, скільки треба. Під час теоретичної частини солдати слухають лекції з правил дорожнього руху, водіння автомобіля в складних погодних умовах, запобігання аварійних ситуацій, правильної та безпечної організації праці та відпочинку водія. Тут же хлопці доповнюють теоретичні знання практичним досвідом. В автопарку бригади вивчають будову автомобі-

них пристойних водіїв, однак в процесі навчання приходять зацікавленість, бажання якнайкраще опанувати матеріал та ґрунтовно вивчити техніку, – каже помічник начальника автослужби старший лейтенант Андрій Марущак. – Солдати починають розуміти –

льної техніки, правила обслуговування та ремонту.

Зараз в бригаді допідготовку пройшли 34 водії. Усі вони прибули на курси з підрозділів бригади, які розташовані в різних областях західної України. Їхні штатні автомобілі – потужні КраЗи, КамАЗи, “Урали” і ЗіЛи. В автошколах зазвичай вчать їздити на найменших вантажівках – ГАЗ-53. Тож до потужних військових машин вони підходять з пересторогою.

– Спершу хлопці не вірять, що за місяць ми зробимо з

подібні курси у приватних автошколах коштують чималих грошей. Наші фахівці вчать майбутніх водіїв безкоштовно. До того ж, вкладають у справу всю свою душу.

Чимало часу з майбутнім поповненням армійського водійського цеху проводить начальник контрольно-технічного пункту – техник з безпеки дорожнього руху прапорщик Олександр Сальков. В нього вже майже двадцять років водійського стажу. Керувати потужними машинами – улюблена справа Олександра. З

широко розкритими очима у перші дні курсів дивляться солдати на те, як легко, швидко і вправно долає він на КамАЗі вузькогабаритні проїзди, паркується та заїжджає в бокс чи на естакаду.

– Я вчу водійської майстерності хлопців вже добрий десяток років, – розповідає прапорщик Олександр Сальков, – з задоволенням передаю їм весь свій досвід. Головне, аби солдати хотіли стати справжніми водіями, інакше діла не буде. Навчатись приходять водії з різним рівнем підготовки. Буває, хлопець каже, що й мікроавтобуси і потужні вантажівки водив, посадиш його за кермо – руки й ноги трясуться. Інші їздили лише на батьківському “жигульонку”, а сядуть в КраЗ і досить непогано кермують.

Закінчується допідготовка водіїв виконанням трьох маршів у складі колони. Перший і найпростіший – 70-кілометровий денний марш. Для його виконання формується колона з шести-восьми вантажних та легкових машин. В розпорядженні водіїв – дизельні КамАЗи, бензинові ЗіЛи та легковий УАЗік. Новими машинами не назвеш: наймолодша – КамАЗ-4310 1991 року випуску, найстарша – КраЗ-255 1969-го.

– На вік машин не дивіться: якщо машина обслуговується правильно і в повному обсязі, то і в п'ятдесят років виконає поставлені завдання, – каже прапорщик Олександр Сальков. – Під час виконання першого маршу молоді водії помітно хвилювалися. Це можна зрозуміти. Досі вони їздили лише на майданчиках, а тепер – на автомобільній дорозі зі жвавим рухом автотранспорту.

Однак невдовзі хвилювання вщухає. Поруч з водієм – досвідчений інструктор. Очолоє колону заступник командира бригади з озброєння майор Дмитро Сизон, замикає – один з найдосвідченіших інструкторів прапорщик Олександр Сальков.

– Хлопці роблять традиційні помилки – новачки не вміють добре перемикає передачі “під гірку”, тобто коли потрібно перейти з вищої на нижчу передачу. Також помиляються, коли необхідно рушити вперед на підйомі, – ділиться своїми спостереженнями Олександр Сальков. – Вони не відчують габаритів автомобіля, відтак хиблять при виборі безпечних інтервалів і дистанцій. Важливо не “приперти” машину перед собою. Та я вже бачу – ще трохи занять, і

з них вийдуть справжні водії.

Другий марш – 90-кілометровий нічний. Він довший і важчий, однак для хлопців – легший, бо вже не перший і є набутий попередній досвід.

– Я під час першого маршу керував КамАЗом, – каже водій-електрик солдат Руслан Абдіхалімов. – Це машина з дизельним двигуном, відтак вона повільніше розганяється, але нею легше рушити з місця. На другий марш мене пересадили на ЗіЛ. Це машина з бензиновим двигуном. Вона швидша, однак швидко глохне, якщо недостатньо натиснути педаль акселератора. До того ж, для перемикавання передач треба зробити подвійний вижим зчеплення. Спершу було важко, потім відчуваєш задоволення від керування потужною багатотонною машиною. Це гарний досвід. Мені це подобається.

– Я до армії на багатьох машинах їздив, та всі вони були легковими. Так, на них легше їздити, вони більш швидкісні й комфортні, але саме на військовій техніці відчуваєш міць і потужність машини, її високу прохідність і надійність. Яскраво проявилось це на 20-кілометровому відрізку бездоріжжя, який ми долали у важких погодних умовах. Почуваєшся, ніби водій-екстремал, – додає старший водій-електрик солдат Володимир Кичма.

Після виконання двох маршів хлопці виконали останній, третій – 250-кілометровий. Це – найголовніший іспит для молодих водіїв. Марш проходив у форматі навчання. Солдатів підняли по тривозі. У стислі терміни вони підготували свої машини до виїзду. В дорозі долали ділянку з радіактивним забрудненням. Звичайно ж, – в загальновійськовому захисному костюмі. Потім – виконували дегазацію автомобіля. Був і привал. А далі – знову дорога. Втомлені, але задоволені ввечері повернулись до автопарку.

Після закінчення допідготовки у військовому квитку кожного учасника зробили запис “Допідготовку пройшов і допущений до керування машиною” з присвоєнням кваліфікації водія третього класу. З ним, а також з неоціненним досвідом за плечима повертаються водії до рідних підрозділів.

Владислав Назаркевич.

ОБМІН ДОСВІДОМ

Досягнуто багато, але попереду ще чимало роботи

За останнє десятиріччя світова й вітчизняна хірургія просунулися далеко вперед. У клінічну практику впроваджено нові технології діагностики та лікування, що дозволяє рятувати найтяжчих хворих та швидше повертати їх до повноцінного життя.

Приємно зазначити, що не стоять на місці й військові хірурги. Підтвердженням цього є визнання їх професіоналізму як серед захисників Вітчизни, так і цивільного населення. За минулий рік хірургічною службою Центрального регіону було проліковано понад одинадцять тисяч хворих, виконано більш як вісім тисяч оперативних втручань, із них майже чотири тисячі складних. Порівняно із минулим роком кількість операцій побільшало майже на тисячу.

Саме про виконану роботу в 2011 році та про перспективні плани йшлося під час зборів з лікарями хірургічної служби Центрального регіону, що проводилися на базі Хмельницького військового госпіталю під головуванням провідного хірурга ЦР полковника медичної служби Андрія Верби.

кувальних закладів Житомира, Старокостянтинова, Білої Церкви, Новоград-Волинського та Хмельницького. Захід був розділений на два етапи: теоретичний та практичний із проведенням "майстер-класу".

– Учасники зборів, – розповідає полковник медичної служби Андрій Верба, – ознайомилися з можливостями хме-

ноу й проблемні питання. Цього разу проводився "майстер-клас" з травматології. Начальник відділення травматології ВМКЦ ЦР капітан м/с Юрій Лазаренко здійснив малоінвазивне оперативне втручання при внутрішньосуглобовій патології.

Колінний суглоб має складну конфігурацію, руху в ньому

бачав тривалий період іммобілізації суглоба через стійкий больовий синдром та потребував тривалої реабілітації пацієнтів у післяопераційному періоді. На відміну від артротомії впровадження артроскопії значно знизило травматичність втручання. Малоінвазивні доступи через прокол шкіри зменшують больовий синдром, сприяють швидкій мобілізації м'язів, відновленню пасивних та активних рухів у суглобі.

– Артроскопія як малоінвазивний високотехнологічний метод, – розповідає капітан м/с Юрій Лазаренко, – дозволяє швидко оглянути весь суглоб. Технічне устаткування дає можливість видалити наявні патології тіла, резектувати ушкоджені ділянки менісків, складку,

на плечовому та на гомілко-стопному суглобах.

У той час, як проходив "майстер-клас", учасників зборів заслуховував провідний хірург Центрального регіону. Кожен виступаючий детально доповідав про проведену роботу, особливу увагу звертаючи на введення новітніх хірургічних методів під час надання допомоги хворим. Зупинилися і на питаннях, що будуть запроваджувати в хірургії цього року.

– Досягнуто багато, – завершуючи нараду, наголосив полковник м/с Андрій Верба, – але попереду ще чимало роботи. Не маємо права відставати від сучасних віянь медичної науки, і надалі потрібно користуватися всіма доступними й максимально ефективними методами лікування. Продовжимо ще на більш високий щабель піднімати військовою хірургію. Наприклад, в нейрохірургії будемо ставити хворим стабілізаційні системи на хребті, в травматології здійснюватиме лапароскопічні втручання на плечовому суглобі, в судинній хірургії – на сонних артеріях.

Варто зазначити, що цього року хірургічній службі Центрального регіону виповниться лише п'ять років, але як багато вже зроблено, впроваджено нового, завдяки чому тисячі людей живуть повноцінним життям.

Руслан Лінник.
"Крила України".
Фото автора.

льницьких хірургів, оглянули відділення та поліклініку. Такі щорічні зустрічі ми проводимо кожного разу в іншому лікувальному закладі для того, аби кожен військовий хірург ознайомився з базою та умовами

відбуваються у трьох взаємно перпендикулярних осях та площинах. Такі анатомо-фізіологічні особливості спричиняють підвищену травматизацію, серед яких домінують розриви менісків та схрещених зв'язок. Відновлення працездатності у таких випадках можливе лише оперативним шляхом. Тривалий час оперативне втручання на колінному суглобі полягало в широкому доступі, так званій артротомії. Такий метод лікування перед-

проводити відновлення схрещених зв'язок, виконувати пластичні операції при патології суглобового хряща. Хмельницький військовий шпиталь отримав відповідну лапароскопічну апаратуру, військовий медик пройшов навчання, освоївши основи оперативного втручання і технічні прийоми. Сьогодні ми закріпили їх на практиці.

Аналогічних операцій Юрій Лазаренко виконав понад 200, нині він виконує операції

До заходу залучалися начальники клінік хірургії Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, головні позаштатні фахівці, провідні хірурги військових лі-

роботи колег, інших госпіталів. Звітуючи про проведену діяльність за рік, присутні беруть для себе краще з організації та підходів до лікування пацієнтів. Не обходимо сторо-

ПРОБЛЕМНЕ ПИТАННЯ

"Хмільник" запусають навесні

Ситуація, що склалася в одному з найкращих лікувально-профілактичних закладів Поділля – Центральному військовому клінічному санаторії "Хмільник", потребувала втручання Військової прокуратури Вінницького гарнізону. А вже заборгованість по заробітній платі працівників санаторію досягла семизначної цифри. Керівництво змушене було піти на непопулярні кроки – скорочення персоналу, вимушені неоплачувані відпустки та інше, а військова прокуратура у свою чергу здійснила прокурорський нагляд в сфері додержання законодавства про оплату праці.

– З даного приводу прокуратурою гарнізону проведено ряд прокурорських перевірок, – розповідає старший помічник військового прокурора Вінницького гарнізону лейтенант юстиції Андрій Сопівник. – За їх результатами протягом 2011 року в інтересах працівників санаторію до суду було подано 276 заяв про видачу судового наказу про стягнення нарахованої, але не виплаченої заробітної плати на загальну суму понад 1,4 млн. грн., з яких 800 тис. грн. вже виплачено людям через органи виконавчої служби.

До такого становища призвела велика кредиторська заборгованість санаторію перед комунальними підприємства-

ми, яка утворювалась протягом не одного року. Застаріла система опалення, водопостачання витягує із бюджету санаторію шалені кошти, а в результаті керівництву доводиться "консервувати" заклад на зимовий період.

Про здравницю "Хмільник" добре знають, особливо ті, хто потребує спеціалізованого лікування чи реабілітації. Тут пацієнти проходять різноманітні унікальні курси терапії. У закладі використовуються сполучення природних і реформованих факторів, масажу, рефлексотерапії, мануальної терапії, лікувальної фізкультури, електролікування, що прискорює процес оздоровлення та реабілітації. Під час санаторно-курорт-

ного лікування відпочивальники, крім основного лікування радоною водою, можуть користуватися послугами психотерапевта, пройти курс оксигенотерапії, лазерного опромінення крові, підлікувати шлунок та кишковий тракт мінеральною водою.

П'ятимісячне простоювання санаторію не лише створює соціальну напругу серед працівників медичного закладу, а й б'є по здоров'ю потенційних пацієнтів. У 2011 році заповнення санаторію виконано всього на 27 відсотків. За рік "Хмільник" прийняв трохи більше двох з половиною тисяч людей. Через змен-

шення потоку відпочивальників санаторій недоотримав понад 4 мільйони гривень.

– Люди не мають страждати, – каже лейтенант юстиції Андрій Сопівник. – Робота з даного напрямку продовжується і буде тривати до повного погашення заборгованості з оплати праці працівників санаторію. Виходячи із реалій сьогодення та ринкових відносин санаторію з постачальниками енергоносіїв та інших кредиторів, прокуратурою гарнізону вживаються всі можливі заходи з метою недопущення спрямування фінансових ресурсів на інші цілі, окрім виплат на заробітну плату.

Вийти із боргів "Хмільнику" допомагає керівництво Міністерства оборони та Військово-медичного департаменту. На рахунок санаторію перераховуються гроші, проводяться ремонтні роботи, незабаром монтуватиметься сучасне енергозберігаюче обладнання. З березня цього року здравниця відновить повноцінну роботу.

Юрій Ігнат.
"Крила України".

Завдання визначені, порозуміння досягнуто

Минулого тижня в Києві, на базі Державного науково-дослідного інституту авіації та бригади тактичної авіації, що дислокується поблизу столиці, під керівництвом головного інженера авіації Повітряних Сил – начальника управління головного інженера авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майора В. Самулєва та начальника ДНДІА генерал-майора О.Харченка пройшов науково-практичний семінар “Методологія аналізу фактичного технічного стану парку літальних апаратів бойового складу авіації Повітряних Сил Збройних Сил України для визначення перспектив та шляхів його утримання”.

Головний інженер авіації Повітряних Сил – начальник управління головного інженера авіації Командування ПС ЗС України генерал-майор В. Самулєв та начальник ДНДІА генерал-майор О.Харченко відкривають науково-практичний семінар.

Він дав старт практичному етапу реалізації Концепції підтримання справності та бойового потенціалу парку авіаційної техніки авіації Повітряних Сил Збройних Сил України на період до 2025 року. Представники ДНДІА, авіаремонтних підприємств і начальники інженерно-авіаційних служб військових частин зібралися для того, щоб у простій, невимушеній обстановці відпрацювати спільні організаційні заходи майбутньої роботи. Серед запрошених на зібранні були представники Міністерства оборони України та Генерального штабу ЗС України.

Як зазначив генерал-майор В.Самулєв, за два роки необхідно дуже уважно оглянути всі літальні апарати бойового складу авіації ПС ЗС України та визначити справні літаки і вертольоти, котрі потребують поточного ремонту і на них вже проведена чи може проводитися модернізація, включаючи ті, що вже переведені на експлуатацію за технічним станом. Окрім того, визначити літальні апарати, котрі підлягають консервації і при виділенні необхідних коштів можуть відносно швидко бути “підняті на крило” на українських авіаремонтних підприємствах, та ті, які для відновлення потребують значних коштів і за своїм технічним станом можуть бути утилізовані чи передані в музейні експозиції.

Командуванням ПС ЗС України на сьогодні на підставі всебічного аналізу визначено пріоритети і сформульовано систему взаємопов’язаних першочергових заходів для підтримання справності та бойового потенціалу парку авіаційної техніки (далі – АТ) авіації Повітряних Сил Збройних Сил України з урахуванням прогнозованого обсягу фінансування на ці заходи на період 2011-2017 роки та на подальшу перспективу.

Слід відмітити, що на озброєнні авіації Повітряних Сил Збройних Сил України перебувають бойові літаки Су-27, МіГ-29, Су-24М, Су-24МР, Су-25, транспортні та спеціальні літаки Іл-76МД, Ан-24, Ан-26, Ан-30, навчальні літаки Л-39, Ан-26Ш, транспортно-десантні і спеціальні вертольоти Мі-8, Мі-9 різних мо-

дифікацій, навчальні вертольоти Мі-2, а також безпілотні комплекси ВР-3 “Рейс” та ВР-2 “Стриж”, котрі належать до авіаційної техніки 3-го та 4-го покоління і були виготовлені переважно в кінці 80-х – на початку 90-х років.

До теперішнього часу підтримання справності парку ЛА здійснювалось переважно шляхом продовження їм строку служби до першого ремонту, що призвело до того, що на сьогодні цей показник практично зрівнявся з встановленим терміном служби і фактично перевищує 20 років.

За інформацією розробників, гранична межа служби зазначених ЛА може бути збільшена до 35...40 років, але їх подальша експлуатація без виконання необхідного обсягу відновних робіт (шляхом переведення на експлуатацію за технічним станом, виконання капітального ремонту, модернізації) призведе до критичного зниження рівня надійності АТ та загрози безпеки польотів.

Виконання необхідного обсягу відновних робіт для підтримання справності та проведення модернізації і підвищення бойового потенціалу парку авіаційної техніки потребує значних коштів, а обсяги фінансування потреб авіації Повітряних Сил Збройних Сил України на сьогодні є вкрай обмеженими.

Таким чином, основною проблемою, на вирішення якої спрямована Концепція підтримання справності та бойового потенціалу парку авіаційної техніки авіації Повітряних Сил Збройних Сил України до 2025 року (далі – Концепція) є визначення пріоритетів та етапності виконання заходів із підтримання справності і бойового потенціалу існуючого парку АТ авіації Повітряних Сил Збройних Сил України шляхом виконання її модернізації та ремонту, подальшого продовження встановлених показників поза межами, первинно встановленими розробниками і виробниками. Першочерговість виконання цих заходів визначатиметься наявними нормативно-правовими та виробничо-технологічними умовами з урахуванням обмежень їх фі-

нансування згідно з прогнозованими показниками видатків із загального фонду державного бюджету на потреби оборони на період до 2023 року, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 липня 2010 року № 568.

Метою Концепції є систематизоване викладення основних пріоритетів, шляхів та напрямів реалізації технічної політики Командування Повітряних Сил Збройних Сил України щодо підтримання справності та бойового потенціалу існуючого парку АТ, спрямованих на досягнення якісного рівня забезпечення її справності та боєздатності авіаційних частин Повітряних Сил Збройних Сил України в умовах обмеженого фінансового ресурсу.

Для розв’язання проблеми забезпечення справності та бойового потенціалу АТ ПС ЗС України, з урахуванням поточного та прогнозованого обсягу фінансування, запропонована чотирьохетапна стратегія підтримання справності та бойового потенціалу парку основних типів АТ. Це дозволить вирішити завдання раціонального розподілу прогнозованого обсягу видатків для забезпечення максимально можливого рівня справності та бой-

технічним станом;

виконання контрольно-технічних оглядів літаків та авіаційних двигунів, які переведені на експлуатацію за технічним станом;

освоєння та виконання робіт з продовження строку експлуатації до 25 років літаків Іл-76МД;

виконання середнього ремонту авіаційних двигунів Д-30КП (КП-2);

забезпечення комплектування літаків бойового складу авіації ПС ЗС України справними авіаційними двигунами шляхом виконання їх ремонту; виконання ремонту найбільш відмовних агрегатів та блоків систем ЛА всіх типів, пошук шляхів здешевлення виконання капітального ремонту та модернізації АТ;

відкриття дослідно-конструкторських робіт (ДКР) та поетапна модернізація основних зразків АТ, що стоять на озброєнні (Су-27, Су-24М, Су-24МР);

завершення ДКР з модернізації літаків МіГ-29, Су-25, Л-39 та вертольотів Мі-8 за повними варіантами та закупівля ЛА цих типів, модернізованих за частковим та повними варіантами.

На другому етапі (до кінця 2017 р.) передбачається поступове відновлення рівня

Практична частина заняття. Досвідом діляться інженери Львівського ДАРЗ та Луцького ремонтного заводу “Мотор”.

вого потенціалу авіації Повітряних Сил Збройних Сил України на період до 2025 року.

Перший етап (до кінця 2014 р.) передбачає збереження максимально можливого рівня справності військової АТ в межах прогнозованих видатків на визначений період, що забезпечить виконання завдань з протиповітряної оборони держави, та має реалізовуватись шляхом: виконання капітальних ремонтів, ремонтів за технічним станом основних типів ЛА (Су-27, МіГ-29, Су-24М (МР), Мі-8) та контрольно-відновлювальних ремонтів літаків Іл-76МД;

продовження міжремонтних строків служби основних типів ЛА бойового складу ПС ЗС України та авіаційних двигунів до них;

переведення визначених літаків МіГ-29, Су-27, Су-24М, Су-24МР на експлуатацію за

справності та підвищення бойового потенціалу тих ЛА бойового складу авіації Повітряних Сил Збройних Сил України, які плануються експлуатувати до 2025 року, шляхом здійснення таких заходів:

завершення ДКР з модернізації літаків Су-27, Су-24М, Су-24МР та закупівля їх модернізованих зразків;

закупівля літаків МіГ-29, Су-25, Л-39, модернізованих за повними варіантами; закупівля модернізованих вертольотів Мі-8;

закупівля та освоєння експлуатації літаків Ан-70, Ан-140; закупівля визначеної кількості легкомоторних літаків первинної підготовки та освоєння їх експлуатації для створення трирівневої системи підготовки льотного складу;

виконання капітального ремонту двигунів АІ-24ВТ та допоміжних силових установок РУ-19-300 для забезпечення експлуатації парку літаків

Ан-24, Ан-26, Ан-30;

виконання капітальних, середніх ремонтів та ремонтів за технічним станом основних типів ЛА, які не підлягають модернізації;

продовження міжремонтних строків служби основних типів ЛА бойового складу ПС ЗС України та авіаційних двигунів до них;

переведення визначених літаків МіГ-29, Су-27, Су-24М, Су-24МР на експлуатацію за технічним станом;

виконання контрольно-технічних оглядів літаків та авіаційних двигунів, які переведені на експлуатацію за технічним станом;

ремонт авіаційних двигунів, найбільш відмовних агрегатів та блоків систем ЛА всіх типів; продовження дослідно-конструкторських робіт та поетапної модернізації основних зразків АТ, що стоять на озброєнні;

завершення поетапного переведення АТ на експлуатацію за технічним станом та технічного проектування нових ЛА.

На третьому етапі (до кінця 2023 р.) передбачається підтримувати справність військової АТ, що має перспективу експлуатації, та почати нарощування бойового потенціалу шляхом:

завершення оснащення авіації ПС ЗС України модернізованими зразками АТ, сучасними лабораторіями технічного діагностування та навчальними інформаційно-тренувальними комплексами; виконання капітального ремонту парку літаків типу Ан-24, Ан-26 та Ан-30 для забезпечення їх подальшої експлуатації до досягнення ними граничних значень встановленого строку служби;

у разі неможливості подальшого продовження строку служби та економічної недоцільності виконання ремонту літака Ту-134А закупівля та освоєння експлуатації літака Ан-148;

переведення визначених літаків Іл-76МД на експлуатацію за технічним станом.

На четвертому етапі (2023 – 2025 роки та у подальшому) передбачається завершення, в основному, нарощування бойового потенціалу, досягнення повної оперативної спроможності авіаційних частин, що озброєні новою АТ, та забезпечення подальшого розвитку шляхом:

підтримання у справному стані існуючого парку АТ з поступовим переозброєнням на нові типи ЛА. При цьому необхідно враховувати, що у разі переозброєння тактичної авіації на перспективний багатофункціональний літак, доцільно здійснити закупівлю літаків у кількості не менше однієї авіаційної ескадрильї разом з інфраструктурою забезпечення їх технічної експлуатації (засоби технічного обслуговування та контролю, авіаційні засоби ураження, засоби об’єктивного контролю, авіаційні тренажерні комплекси, навчальні класи тощо).

**Далі буде.
Віктор Гедз.
“Крила України”.**

На факультеті інформаційних та технічних систем Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба в урочистій обстановці відбувся випуск 130 студентів, які за контрактом здобували фах за освітньо-кваліфікаційним рівнем "бакалавр" на заочній формі навчання, а також 30 студентів, які навчалися за освітньо-кваліфікаційним рівнем "магістр".

Навчання у вузі не пройшло даремно!

Протягом двох минулих тижнів випускники були оцінені з таких профілюючих предметів, як інформаційно-вимірвальні системи, радіоелектронні системи, пристрої та комплектуючі тощо. А напередодні церемонії випуску у сту-

та кабельних технологій Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" доктор технічних наук, професор Анатолій Гурін та декан факультету інформаційних та технічних систем Юрій Шевякін.

дентів завершилася Державна атестація, за підсумками якої випускники були оцінені на загальну оцінку "добре".

Привітав молодих людей із цією важливою подією в їхньому житті начальник Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба генерал-майор Олексій Котов, голова Державної екзаменаційної комісії завідувач кафедри електроізоляційних

– Я із задоволенням хочу привітати цьогорічних випускників нашого університету, які впродовж останніх двох тижнів, під час складання державних іспитів, довели, що їхнє навчання в цьому вузі не пройшло даремно. А це підтверджують й високі показники результатів державного оцінювання, – зазначив у своєму виступі генерал-майор Олексій Котов.

Екскурсія перед "абітурою"

Ліцеїсти Харківського, Кременчуцького та Чернігівського ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою, а також учні випускних класів середніх навчальних закладів із різних куточків держави нещодавно відвідали Харківський університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Захід пройшов у рамках Дня відкритих дверей університету. Його мета – щоб молодь, яка виявила бажання пов'язати свою майбутню кар'єру з армією, змогла на власні очі побачити, чим живуть і як навчаються майбутні офіцери. За день університет відвідало понад 150 чоловік.

– У нашому навчальному закладі постійно проводяться подібні заходи, і щоразу кількість бажаних потрапити на таку екскурсію до університету зростає. Цього разу кількість гостей теж була великою, що вже свідчить про прагнення молоді служити на офіцерських посадах в Повітряних Силах, – відзначив заступник начальника університету полковник Юрій Стасев.

Протягом дня юнаків та дівчат ознайомили з навчально-матеріальною базою університету. Так, першим місцем відвідування стали класи, де розташований навчально-тренувальний комплекс вертольоту Мі-8МТВ, літака Л-39 тощо. Про особливості служби у

військовій авіації гостям розповів заступник начальника льотного факультету підполковник Юрій Полонський. Дехто з потенційних авіаторів навіть спробував посидіти у кабіні пілота та поспілкуватися із курсантами старших курсів.

Також цьогорічні абітурієнти оглянули інші місця навчання курсантів на різних факультетах, казармені приміщення та їдальню.

Наостанок вихованці військових ліцеїв та учні шкіл обговорили можливість свого навчання в університеті з начальниками провідних факультетів та кафедр, обмінялися номерами телефонів.

– Я вважаю, що екскурсія по університету стала для мене дуже корисною та інформативною в тому плані, що я змогла дізнатися про умови вступу до цього навчального закладу, про профілюючі спеціальності, умови проживання

та навчання. Також поспілкувалася з начальниками факультетів та кафедр. В цілому враження про університет у мене склалися лише позитивні, і під час відвідування іншого військового навчального закладу я вже матиму, з чим порівнювати, – поділилася своїми враженнями вихованка Кременчуцького ліцею Наталія Паталах.

Дмитро Чалий.
м. Харків.
Фото автора.

ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА

ОГОЛОШУЄ НАБІР НА 1-Й КУРС

Якщо Ви сильна духом людина, прагнете самовдосконалення, впевнені у собі, готові розпочати самостійне доросле життя – то ця інформація для Вас!

ЗАПРОШУЄМ ВАС ДО ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ

Університет здійснює підготовку військових льотчиків, штурманів, офіцерів бойового управління авіацією, спеціалістів інженерно-авіаційної служби, офіцерів для Повітряних Сил та військ протиповітряної оборони Сухопутних військ, фахівців з автоматизованих систем управління військами та озброєнням, радіотехнічного та аеродромно-технічного забезпечення польотів авіації, експлуатації систем електропостачання військ, метрологів. Спеціальності, які отримують випускники університету, дозволяють їм впевнено робити кар'єру на офіцерських посадах у Збройних Силах України та зайняти гідне місце у подальшому житті.

Протягом всього терміну навчання курсанти університету, на відміну від інших навчальних закладів, **БЕЗКОШТОВНО** отримують освіту та забезпечуються державою за всіма видами постачання (харчуванням, речовим майном, проживанням, проїздом до місця проведення відпустки та повернення до місця навчання). Щомісячно курсанти отримують грошове забезпечення (стипендію).

Після закінчення навчання випускники університету отримують військове звання "лейтенант" та направляються для подальшого проходження військової служби (працевлаштовуються).

У складі університету створений Військовий коледж сержантського складу Харківського університету Повітряних Сил, який здійснює підготовку авіаційних фахівців з експлуатації та устаткування повітряних суден.

За місцем служби випускники університету отримують відповідні соціальні пільги та компенсації згідно з чинним законодавством; **забезпечуються службовим житлом** (під час служби у Збройних Силах України); **мають можливість одержати власне житло** (за рахунок Міністерства оборони України).

Оформлення особової справи кандидата на навчання здійснюється з 1 січня до 1 червня року вступу через районний (міський) військовий комісаріат за місцем проживання (вступники з числа військовослужбовців подають рапорт за командою з 1 лютого до 1 квітня року вступу).

Крім цього в університеті здійснюється підготовка студентів за кошти фізичних та юридичних осіб.

Для ознайомлення з умовами вступу, навчання, проживання та побуту курсантів і студентів університету

Адреса: 61023, м. Харків, вул. Сумська 77/79.

Телефони: (057) 704-96-93, 704-96-05. www.hups.mil.gov.ua, info@hups.mil.gov.ua

ЕКСПОЗИЦІЯ

Луганський авіаційно-технічний музей: не очередной, а лучший!

Експозиція авіаційної техніки

Продовження. Початок в №1-2.

В експозиції Луганського авіаційно-технічного музею нет самолетов-гигантов разработки Киевского ОКБ им. О.К. Антонова – Ан-22 или Ан-124. Но, тем не менее, модели украинских конструкторов также представлены в ней. Прежде всего следует отметить первенца Олега Константиновича Антонова легендарный Ан-2 – лёгкий транспортный поршневого однодвигательный биплан. Среди рекордов этой машины, помимо того, что она дольше всех самолетов мира серийно выпускалась на различных авиазаводах, следует отметить, что это – самый большой в мире одномоторный биплан за всю историю авиации.

Было предпринято несколько попыток найти замену этому знаменитому

самолету. Первая из них – двухдвигательный самолет Ан-14 “Пчелка”, представленный в экспозиции. И хотя ему так и не удалось стать заменой самолета-легенды мировой авиации (впрочем, до сих пор этого не удалось сделать ни одному конструкторскому бюро), тем не менее, эта “Пчелка” стала основателем целого семейства неприхотливых в эксплуатации и простых в управлении самолетов ОКБ им. О.К. Антонова: Ан-28, Ан-38.

К третьему самолету Киевских конструкторов, самолету для подготовки штурманов Ан-26Ш, у посетителей Луганского авіаційно-технічного музею особое отношение. Ведь многие из них – выпускники легендарного Ворошиловградского ВВАУШ. А каждый курсант, прежде чем занять кресло штурмана боевого или транспортного самолета, не один десяток часов отсидел на учебном рабочем месте штурмана в кабине Ан-26Ш. А потому для десятков Ан-26Ш Луганский аэродром был родным. Здесь, в учебном полку, они базировались вплоть до расформирования училища.

А рядом с Ан-26Ш на стоянке стоит его предшественник в деле обучения штурманов – Ту-124Ш. Этот самолет тоже имеет непосредственное отношение к Украине. Ведь его “родина” – Харьковский авіаційний завод, на котором серийно строились многие самолеты ОКБ им Туполева. И не только большие пассажирские, но и совсем маленькие. Один из них – беспилотный самолет-разведчик Ту-141 ВР-2 “Стриж”, который встречает посетителей Луганского музея на главной аллее.

Много можно говорить о самолетах, представленных в этой обширной экспозиции. Но не меньше заинтересуют посетителей и вертолеты. В одном из павильонов Луганского авіаційно-технічного музею представлен бережно восстановленный макет первого серийно выпускавшегося со-

ветского вертолета Ми-1. Возле главной аллеи, по которой посетители входят в музей, уютно расположились остальные представители славного семейства – долгое время державший мировую пальму первенства по грузоподъемности гигант Ми-6 и малютка Ми-2, который хотя и был разработан в Советском Союзе, но серийно выпускался в Польше.

Рядом с ними стоят вертолеты, которые уже несколько десятилетий вызывают только восхищенные отклики. Из нескольких десятков модификаций Ми-24 в Луганском авіаційно-технічному музею представлены три: самый первый серийно выпускавшийся Ми-24А, Ми-24В, Ми-24К, предназначенный для визуального наблюдения за полем боя, расположением войск

противника, корректирования ракетной и артиллерийской стрельбы, перспективного фотографирования местности и вертолёт радиационно-химической разведки Ми-24Р.

О внешнем виде Ми-8 можно судить по одному из первых вертолетов этого семейства – Ми-8Т. За более чем полувековую историю вертолета он претерпел множество изменений и усовершенствований, но общий вид его остался неизменным. Для осмотра посетителей также выставлена кабина экипажа вертолета.

В коллекции музея есть и предшественник самого массового в мире двухдвигательного вертолета – вертолет Ми-4.

Более подробно со всеми экспонатами можно ознакомиться, посетив Луганский авіаційно-технічний музей.

Віктор Гедз.
“Крила України”.
Фото автора.

К 32-Й ГОДОВЩИНЕ ВВОДА СОВЕТСКИХ ВОЙСК В АФГАНИСТАН

Афганистан – анатомия кровавой драмы, или как СССР был втянут в “необъявленную” войну

Продовження. Початок в №50.

“Вы что, будете учить Политбюро?..”

8 декабря 1979 года состоялось совещание, в котором принял участие “узкий круг лиц” – Председатель КГБ Андропов, Министр иностранных дел Громыко, главный идеолог СССР Сулов и Министр обороны Устинов. На него был приглашен начальник Генерального штаба ВС СССР Маршал Советского Союза Н. Огарков, который выступил с информацией и изложил свои взгляды на афганскую проблему. Члены Политбюро долго обсуждали положение, взвешивали доводы “за” и “против” ввода советских войск. В ответах на многочисленные вопросы начальник Генерального штаба старался убедить членов Политбюро ЦК КПСС не менять решения относительно ввода советских войск в Афганистан. На следующий день Председатель Совета Министров СССР А. Косыгин позвонил начальнику Генштаба и сообщил ему, что готовится решение о вводе советских войск в Афганистан, поинтересовался его позицией. Огарков ответил, что относится к этому отрицательно. Косыгин попросил

сил его убедить Устинова, что этого делать нельзя.

На приеме у Д. Устинова начальник Генерального штаба попытался вновь изложить свою позицию по поводу ввода советских войск в Афганистан, но министр резко осадил его: “Вы что, будете учить Политбюро? Вам надлежит выполнять приказания...” После разговора с министром Н. Огарков позвонил А. Косыгину и проинформировал его о позиции Устинова, отметив, что переубедить его в вопросе ввода войск в Афганистан не удалось. В тот же день Огарков был срочно вызван в кабинет Брежнева, где собра-

лось “малое Политбюро”. Маршал Н. Огарков уже в присутствии Л. Брежнева вновь попытался убедить членов Политбюро ЦК КПСС, что проблему Афганистана надо решать политическим путем, а не силовыми методами. Он ссылаясь на традиции афганцев, не терпевших никогда на своей территории иностранцев, предупреждал о вероятности втягивания советских войск в боевые действия. Но все оказалось тщетным.

Вечером 10 декабря 1979 г. Д. Устинов собрал коллегия Министерства обороны СССР и сообщил: в ближайшее время будет принято решение

о применении советских войск в ДРА, надо готовить соответствующую группировку. По указанию министра обороны в войска срочно направили директиву №312/12/00133. Начались мероприятия по формированию новой общевойсковой армии в ТуркВО.

Было приказано: подготовить к десантированию воздушно-десантную дивизию, отдельный парашютно-десантный полк, пять дивизий Военно-транспортной авиации; повысить боеготовность двух дивизий в ТуркВО; доукомплектовать до полного штата понтонно-мостовой полк в Киевском военном округе и отправить его в район Термеза.

Всего для формирования 40-й армии было развернуто и доукомплектовано до полного штата около 100 соединений и частей, призвано из запаса 50 тыс. человек.

В Термезе был образован штаб 40-й армии, командующим которой стал генерал-лейтенант Юрий Тухаринов. В декабре на совещании у Л. Брежнева, на котором присутствовали А. Громыко, М. Сулов, Д. Устинов и Ю. Андропов, было принято решение о вводе Ограниченного контингента советских войск в Афганистан.

12 декабря 1979 г. Политбюро ЦК КПСС приняло секретное постановление “К положению в Афганистане”. Суть его сводилась к тому, что необходимо устранить Хафизулла Амина, на его место поставить Бабрака Кармаля, а для стабилизации положения направить в Афганистан советские войска.

Утром 24 декабря состоялось совещание у министра обороны Д. Устинова, который объявил о решении руководства страны ввести войска в Афганистан. В этот же день Министр обороны СССР Маршал Советского Союза Д. Устинов подписал директиву на ввод войск в Афганистан с целью “оказания интернациональной помощи ДРА и пресечения возможности угроз безопасности Советского Союза”. Участие войск в боевых действиях на территории Афганистана директивой не предусматривалось, а имелось в виду, что войска станут гарнизонами, возьмут под охрану военные объекты и тем самым стабилизируют обстановку в стране.

Далі буде.
Ігор Чичкань. Людмила Кошелева.
Матеріал до друку підготував
Володимир Алексєєв.

ОСВОЄННЯ КОСМОСУ

Мікросупутник з українською апаратурою буде контролювати фізичні параметри іоносфери

25 січня від вантажного транспортного корабля "Прогрес М-13М" відділився російський мікросупутник "Чибіс-М", призначений для вивчення грозових розрядів в атмосфері. Про це повідомляє прес-служба ДКАУ.

До складу бортової апаратури космічного апарата включені прилади, які в межах заходів Загальнодержавної космічної програми України виготовлені українськими вченими Львівського центру Інституту космічних досліджень НАНУ-ДКАУ. Прилади, а саме комплексний хвильовий зонд, індукційний магнітометр, ферозондуючий магнітометр, призначені для вимірювання електромагнітних

параметрів іоносферної плазми.

Результати космічного експерименту передбачається використати для поглиблення фундаментальних знань про природу "космічної погоди", а також удосконалення математичних моделей з метою прогнозування її впливу на біологічні та технологічні процеси на Землі.

Увімкнення приладів заплановано на другу декаду лютого.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Космічну програму "Дніпро"**буде продовжено**

Реалізацію спільної українсько-російської програми з використанням знятих з бойового чергування міжконтинентальних балістичних ракет РС-20 для запуску космічних апаратів в комерційних цілях (програма "Дніпро") буде продовжено. Про це повідомляє урядовий веб-портал.

Як повідомляється, Надзвичайний і Повноважний Посол Російської Федерації в Україні Михайло Зурабов проінформував Прем'єр-міністра України Миколу Азарова про те, що Президент Російської Федерації Дмитро Медведев прийняв рішення про продовження реалізації програми "Дніпро".

ПЛАНИ

Запуск "Зеніт-3SL" із супутником "Intelsat-21" відбудеться в третьому кварталі

Запуск україно-російської ракети-носія "Зеніт-3SL" із супутником "Intelsat-21" у рамках програми "Морський старт" буде здійснено у третьому кварталі поточного року з плавучої платформи "Odyssey", розташованої по екватору на лінії 154 градуси західної довготи. Про це повідомляє ІТАР-ТАРС.

Як повідомляється, комунікаційний супутник "Intelsat-21" виробництва американської компанії Boeing розрахований на експлуатацію протягом 15 років. Космічний апарат змінить на геосинхронній орбіті супутник "Intelsat-9" і буде забезпечувати прямим супутниковим зв'язком населені райони у Латинській Америці.

ПІДСУМКИ

Итоги работы расширенного заседания Коллегии Государственного космического агентства Украины

19 января 2012 года в городе Харькове на ПАО "Хартрон" под руководством Председателя ГКА Украины Ю.Алексеева с участием руководителей ведущих предприятий отрасли состоялось выездное расширенное заседание Коллегии ГКА Украины, на котором были рассмотрены итоги работы предприятий и учреждений космической отрасли в 2011 году и задачи на 2012 год.

В своем докладе Председатель ГКА Украины Ю.Алексеев среди основных результатов деятельности отрасли за 2011 год отметил успешный запуск 17 августа 2011 года ракетой-носителем "Днепр" космического аппарата "Сич-2" и проведение второго этапа летных испытаний блока перспективной авионики систем управления перспективных ракет-носителей. Всего в 2011 году выполнено 6 пусков ракет-носителей отечественного производства, из них по программе "Наземный старт" – 4 пуска, по программе "Морской старт" – один и один по программе "Днепр". Важной для отрасли была разработка и обеспечение принятия ряда документов законодательного характера, направленных на повышение эффективности космической деятельности в государстве, таких как: Концепция реализации государственной политики в сфере космической деятель-

ности на период до 2032 года, Закон Украины "О внесении изменений в Закон Украины "О космической деятельности", Закон Украины "О финансовом оздоровлении государственного предприятия "Производственное объединение "Южный машиностроительный завод имени А.М.Макарова", распоряжение Кабинета Министров Украины о предоставлении государственных гарантий для привлечения кредита для продолжения финансирования проекта создания космического ракетного комплекса "Циклон-4", Концепция Общегосударственной целевой научно-технической космической программы на 2013-2017 годы и разработка ее проекта.

Юрий Алексеев отметил актуальность продолжения развития российско-украинского сотрудничества. В частности, на завершающей стадии до утверждения находятся "Программа российско-украинского сотрудничества в области исследования и использования космического пространства в мирных целях на 2012-2016 годы" и "Соглашения между Федеральным космическим агентством РФ и государственным космическим агентством Ук-

раины о порядке реализации российских экспериментов на российском сегменте Международной космической станции с участием украинской стороны".

Среди других международных аспектов деятельности Председатель ГКА Украины отметил участие украинских ученых и обеспечение использования имеющейся инфраструктуры в г. Евпатории в реализации проектов "Спектр-Р" ("Радиоастрон"), развитие сотрудничества со странами Европы, Америки и Азии, создание основной конструкции первой ступени ракеты-носителя "Таурис-2" и продолжение реализации проекта "Циклон-4" на пусковом центре Алкантара (Бразилия).

В течение года выполнялись работы по созданию Национальной спутниковой системы связи "Либидь", опытной эксплуатации системы контроля и анализа космической обстановки, продолжено строительство объектов инфраструктуры для утилизации твердого ракетного топлива.

Предприятиями отрасли произведено и реализовано продукции на сумму почти 3,4 млрд. грн., что почти в 1,6 раза больше, чем в 2010 году. В целом отрасль завершила 2011 год с чистой прибылью в сумме 76,7 млн. грн.

ВИЗИТИ

Состоялось заседание Совместного комитета Государственного космического агентства Украины и Алжирского космического агентства

В период с 15 по 18 января 2012 года состоялся визит делегации Государственного космического агентства Украины и предприятий космической отрасли во главе с заместителем Председателя ГКА Украины С.Засухой в г. Алжирская Народная Демократическая Республика).

В рамках визита было проведено заседание Совместного комитета Государственного космического агентства Украины и Алжирского космического агентства. Повестка дня заседания Совместного комитета предусматривала определение совместных действий по выполнению договоренностей, достигнутых во время Заседания глав космических агентств двух стран, которое состоялось 24-25 октября 2011 года в г.

Киеве, и реализации положений Рамочного соглашения по сотрудничеству в области исследования и использования космического пространства в мирных целях.

Во время заседания были обсуждены перспективные направления и механизмы развития сотрудничества и по результатам встречи подписан протокол. Стороны запланировали следующую встречу на март 2012 года в Украине.

СТАРТИ

В России успешно запустили транспортный пилотируемый корабль "Союз-У"

26 января с космодрома Байконур состоялся успешный пуск ракеты космического назначения "Союз-У" с транспортным грузовым кораблем "Прогресс М-14М".

Успешному выводу на околоземную орбиту транспортно-грузового корабля "Прогресс М-14М" способствовала четкая работа системы управления ракеты-носителя. Производство приборов систем управления для ракет-носителей "Союз", "Протон" и "Зенит" осуществляет одно из ведущих предприятий космической отрасли Украины ГНПП "Объединение "Коммунар".

28 января 2012 года в 00:08:54 UTC осуществлена стыковка транспортного грузового корабля "Прогресс М-14М" с Международной космической станцией. Корабль причалил к стыковочному отсеку "Пирс". Процесс сближения проводился в автоматическом режиме под контролем специалистов Центра управления полётами ФГУП ЦНИИмаш и российских членов экипажа МКС.

"Прогресс М-14М" доставил на станцию 2669 кг грузов, необходимых для поддержания полёта МКС в пилотируемом режиме и реализации программы научно-прикладных исследований на её борту. В число грузов, как переда-

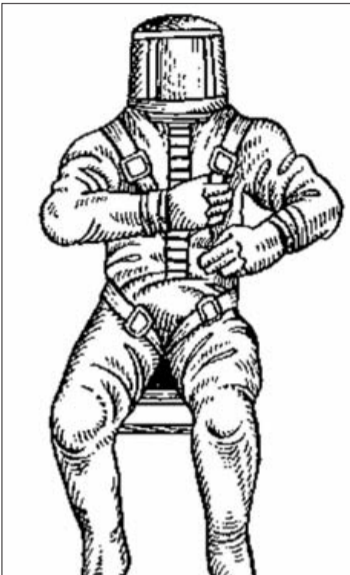
ет пресс-служба МКС, вошло топливо, вода, продукты питания, оборудование для систем управления, связи и жизнеобеспечения, запасы сжатого кислорода, медицинское оборудование, средства личной гигиены, контроля чистоты атмосферы и уборки станции, оборудование для научных исследований и экспериментов ("Типология", "Иммуно", "Биодеградация", "Матрёшка-Р", "Выносливость", "Тест"), дополнительное оборудование для российского и американского сегментов станции, а также посылки для экипажа МКС.

Второго февраля 1902 года родился ученый и конструктор в области стратостатостроения, создания авиационных и космических скафандров Евгений Чертовский.

Свою трудовую деятельность Чертовский начал в Петрограде рабочим фабрики "Госзнак". В 1919 году он добровольцем ушел в Красную армию, сражался на фронтах гражданской войны, а в 1921-м принимал активное участие в ликвидации Кронштадтского белогвардейского мятежа. После окончания гражданской войны Евгений Чертовский окончил военно-инженерный техникум, а в 1930 году – факультет воздушных сообщений Ленинградского института инженеров путей сообщения. С 1931 года Е. Чертовский работал в институте Гражданского воздушного флота под руководством профессора Н. Рынина старшим ассистентом на кафедре инженерных сооружений. Работая в институте, Евгений Ефимович, наряду с вопросами межпланетных сообщений. По рекомендации Рынина изучал работы Циолковского, а затем установил с ним личную переписку.

Одновременно с этим Е. Чертовский вместе с известным воздухоплавателем П. Федосеенко и инженером А. Васенко с 1931 года начал работать в бюро воздушной техники военно-научного комитета Ленинградского областного совета Осоавиахим, где ими была организована воздухоплавательная секция, приступившая к работе над темой "Аэростат для полетов в стратосферу со специальной кабиной" и проектированию первого советского стратостата. Строительство аппарата "Осоавиахим-1" началось в 1932 году. Началь-

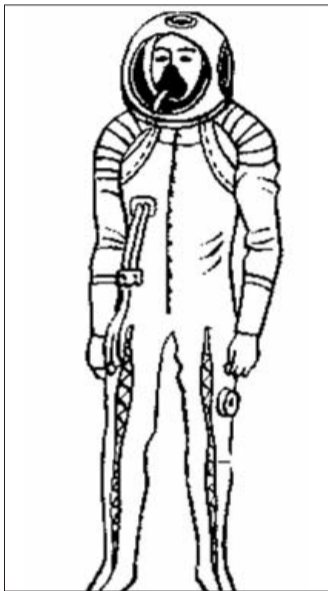
Конструктор высотных скафандров

ником строительства назначили Евгения Чертовского. "Осоавиахим-1" совершил первый полет 30 января 1934 года. Стратостат достиг рекордной высоты – 22 км, но, к несчастью, полет завершился катастрофой. Гибель экипажа "Осоавиахим-1" стратонавтов П. Федосеенко, А. Васенко и И. Усыскина не остановила дальнейшей работы по исследованию стратосферы, полеты продолжались на стратостате "СССР-Ібис" (экипаж: К. Зилле, А. Вериги и Ю. Прилуцкий) и "СССР-1" (экипаж: Г. Прокофьев, В. Семенов и Ю. Прилуцкий).

В Ленинграде по решению ЦС Осоавиахим было организовано научно-исследовательское бюро по освоению стратосферы при институте ГВФ и начато проектирование стратостата "Осоавиахим-2", глав-

ным конструктором которого был Евгений Ефимович. В последующие годы Чертовский успешно занимался разработкой стратосферных скафандров и первым в СССР создал высотнo-компенсирующий костюм. В 1931-1934 годах им были

спроектированы и построены два первых скафандра Ч-1 и Ч-2. Это, по существу, были простые герметические комбинезоны с остекленным шлемом, в которых еще не были решены вопросы жизнеобеспечения и свободного сгибания рук и ног, поэтому работать в них было невозможно. В 1935-1937 годах Евгений Чертовский разработал скафандр Ч-3, в котором уже были заложены все основные элементы будущих скафандров.

В 1938-1939 годах Чертовский создал более совершенные скафандры Ч-4 и

Ч-5, а в конце 1940-го – Ч-6 и Ч-7. При работе над ними конструктор довольно удачно решил ряд важных технических вопросов: разъемный узел крепления гермошлема к оболочке, съемные перчатки, силовая герметичная "молния" закрытия распах оболочки и ряд других. В скафандрах Е. Чертовского было проведено много испытательных полетов на различных самолетах, однако в серийное производство они не пошли. Задачи обеспечения работы на больших высотах в дальнейшем значительно лучше решались применением герметичных кабин на высотных самолетах. Однако опыт и разработки Евгения Ефимовича помогли конструкторам при дальнейшей работе над так называемыми спасательными скафандрами.

Кроме скафандров Чертовским разрабатывались и были построены впервые в СССР антиперегрузочные устройства для летчиков сверхзвуковых самолетов АУЧ-1, прошедшие испытания в 1947-1948 годах. В 1959-м Е. Чертовский разработал проект "космического скафандра-капсулы" и получил авторское свидетельство Комитета по делам изобретений и открытий при СМ СССР. За период с 1932 по 1956 годы Евгением Чертовским было опубликовано более 100 научно-технических статей и несколько монографий по вопросам освоения стратосферы, стратостатостроению и высотным скафандрами в различных средствах массовой информации как отечественных, так и зарубежных.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

13-19 лютого

13 лютого 1903 р. народився авіаконструктор Г. М. Берієв.

13 лютого 1917 р. у Харкові відкрився відділ Гатчинської військової авіаційної школи, призначений для підготовки льотчиків-солдатів.

13 лютого 1939 р. народився авіаційний поет і письменник, випускник Харківського ВВАУЛ О. В. Родіонов.

13 лютого 1969 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О. К. Антонова А. В. Спасібо.

13 лютого 1985 р. здійснив перший політ дослідний багатоцільовий фронтовий винищувач МіГ-29 ("9-14"), Т. О. Аубакіров. Від попередніх варіантів літак відрізнявся новою системою управління озброєнням, до якої була включена лазерно-телевізійна прицільна система (ЛТПС) "Рябина" в підвісному контейнері.

14 лютого 1895 р. народився конструктор авіадвигунів О. О. Мікулін.

14 лютого 1926 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР І. Є. Давидов. Працював у ДКБ О. К. Антонова.

14 лютого 1937 р. народився заступник Міністра оборони з озброєння – начальник озброєння ЗС України (1992-1994) І. І. Олійник.

14 лютого 1955 р. здійснив перший політ дослідний винищувач зі стрілоподібним крилом Е-2 – перший літак сімейства "Е" ДКБ-155 А. І. Мікояна та М. І. Гуревича, Г. К. Мосолов. Пробраз легендарного винищувача МіГ-21.

14 лютого 1963 р. здійснено перший успішний пуск ЗРК ЗМ9 для ЗРК "Куб"

15 лютого 1910 р. у французькому аероклубі авіаторів диплом пілота-авіатора під номером 31 отримав М. Н. Єфімов, ставши першим дипломованим авіатором Росії.

15 лютого 1925 р. згідно з програмою розвитку планеризму в Україні при Київському політехнічному інституті було відкрито курси інструкторів планерного спорту.

15 лютого 1929 р. відповідно до директиви штабу Українського військового округу створено протиповітряну оборону м. Києва.

15 лютого 1950 р. народився начальник Генерального штабу – Головнокомандувач ЗС України (2009-2010) І. Ю. Свида.

"Чудо-оружие" Третьего рейха

В 1944 году в холодных водах Балтики, на отдаленном острове, охраняемом эсэсовцами, в обстановке чрезвычайной секретности планировалось провести пуск огромной ракеты, доставленной на стартовую площадку военными тягачами. Так готовился акт возмездия Америке, и собирались его нанести необычно – через космическое пространство... Было ли это?

К концу Второй мировой войны Германия начала судорожные поиски "чудо-оружия". Вот тут-то и вспомнили о ракетах. Гитлер знал об этих разработках, но недооценил их, хотя они велись еще с 30-х годов военным ведомством и отдельными энтузиастами. Среди последних был и Герман Оберт – немецкий изобретатель и конструктор, и инженер Вернер фон Браун. Обсуждался тогда же проект космического полета на Луну. И вот было решено эти секретные исследования поставить на службу вермахту, во имя спасения Третьего рейха.

Оберт работал в Пенемюнде, начиная с 1941 года, когда и получил задание на разработку сверхсекретного проекта – межконтинентальной ракеты А-9/А-10 с дальностью полета 11000 (по другим данным – 5000) км, впоследствии названной V-3. По своим характеристикам это была не межконтинентальная, а... космическая ракета. Однако ракета Оберта так и осталась в чертежах. А вот его ученик Вернер фон Браун осуществил все свои планы. У Брауна задача была более приземленная – тактическая ракета средней дальности А-4. Но в ее конструкции он вложил некоторые черты космической ракеты. Для проверки летных характеристик уже в 1942 году две из них запустили по вертикальной траектории, одну на 85, другую – на 180 км. Если считать границей атмосферы высоту 120-160 км, получае-

тся, что А-4 уже в разгар Второй мировой войны побывала в космосе.

Как-то, в одной из застольных бесед, Гитлер сказал, что достаточно одного удара с воздуха по Нью-Йорку, и небоскребы посыпятся, как карточные домики. Значит, удар планировался? Вернер фон Браун продолжил свои испытания ракеты, назвав ее А-4b и представил как модификацию А-4 (Фау-2). Он предложил фюреру использовать систему А-9/А-10 для удара по Нью-Йорку. Предложение было принято, и в ноябре 1944-го испытания были продолжены под кодовым названием "Проект Америка". Двухступенчатая ракета-колосс А-9/А-10 (Фау-3) весила 100 т при длине 29 м, максимальном диаметре 3,5 м, опережной общей площадью 12 м. За 35 минут полета она должна была донести до Нью-Йорка 350 кг взрывчатки. С этой целью в ночь на 30 ноября 1944 года началась операция "Эльстер" ("Сорока"). Немецкая подводная лодка высадила диверсионную группу вблизи американского берега. Спецгруппа должна была установить на один из нью-йоркских небоскребов радиомаяк, по которому ориентировался бы пилот, управляющий ракетой. Однако береговая охрана их обезвредила (абсолютно достоверный факт). Контрольный старт А-9 в Пенемюнде завершился неудачей: после старта ракета взорвалась в воздухе на небольшой высоте.

В некоторых статьях западных СМИ описывается одна из версий истории пуска системы А-9/А-10. Согласно ей, 24 января 1945 года состоялся второй запуск. На сей раз он вроде бы прошел удачно, и даже указывается некий плот Рудольф Шредер, который не смог как следует нацелить самолет-снаряд, и тот по какой-то технической причине не долетев до Нью-Йорка, рухнул в море. Эта история в разных вариациях обошла страницы

многих изданий. И лишь немногие обратили внимание, что опубликована она была накануне Дня дураков. На самом же деле полигон Пенемюнде был занят 5 мая 1945 года войсками советского 2-го Белорусского фронта под командованием маршала Рокоссовского. Причем подразделения майора Анатолия Вавилова получили специальный приказ о максимальной сохранности оставшегося на полигоне оборудования.

Правда, сами немецкие конструкторы и проектировщики эвакуировались в Баварию еще до прихода русских и провели там несколько тревожных недель, пока младший брат Вернера фон Брауна Магнус не нашел представителя американского командования, которым ракетчики тотчас и сдались.

Сами американские войска в это время захватили подземный ракетный завод, расположенный близ Нидерзаксверфена – на территории, которая по соглашению должна была стать русской зоной оккупации. Однако к тому времени, когда союзные офицеры приступили к исполнению необходимых формальностей передачи завода русским, около 300 товарных вагонов, груженных оборудованием и деталями ракет, уже находились на пути в

Підготувала Вероніка Дернова.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

13-19 лютого

15 лютого 1951 р. вийшла директива ГШ ВПС СРСР про формування 57-го військового авіаційного училища льотчиків у м. Чернігові і Городня (згодом – Чернігівське ВВАУЛ).

15 лютого 1989 р. завершено виведення радянських військ із Афганістану.

16 лютого 1926 р. народився заслужений працівник транспорту України, бортінженер-випробувач, начальник ЛВС ДКБ О.К. Антонова (1964-1982) О.О. Круц.

16 лютого 1926 р. народився заслужений штурман-випробувач СРСР В.С. Тихомиров. Працював у ДКБ О.К. Антонова.

16 лютого 1955 р. здійснений перший політ другого екземпляра дослідного літака "95-2" ("дублер") – в серії стратегічний бомбардувальник Ту-95, екіпаж М. Нюхтикова.

16 лютого 1992 р. створено Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України (ЦНДІ ОВТ ЗС України).

16 лютого 1993 р. здійснює перший політ літак для гасіння лісових пожеж Ан-32П, екіпаж О.В. Слободянюка.

17 лютого 1959 р. вперше присвоєно звання "Заслужений льотчик-випробувач СРСР". Його отримали льотчики-випробувачі С.М. Анохін, В.К. Коккінакі, А.Г. Кочетков, М.О. Нюхтиков, Ф.Ф. Опадчий, М.С. Рибко, Г.О. Сєдов, Г.М. Шиянов.

17 лютого 1962 р. народився заступник начальника управління головного інженера авіації КПС ЗС України П.Ф. Скоренький.

17 лютого 1990 р. здійснив перший політ перший серійний літак корабельного базування Су-27К (Су-33), І.В. Вотинцев.

18 лютого 1957 р. народився заступник начальника Національного університету оборони України з навчальної роботи (з 2006 р.), кандидат військових наук, доцент В.М. Тарасов.

19 лютого 1955 р. народився начальник Українського центру планування використання повітряного простору України та регулювання повітряного руху України (Украероцентр) Ю.А. Байдак.

19 лютого 1956 р. народився директор Департаменту соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України Б.П. Андрюсюк.

19 лютого 1998 р. здійснив перший політ перший серійний легкий транспорт-ний літак Ан-3Т, екіпаж С.М. Цивака.

ЕТО МНОГИХ СЛАВНЫХ ПУТЬ

Продовження. Початок в №3.

Кроме того, в случае несброса одного из мешков, приходилось, если позволяла обстановка, выполнять ещё один захват на десантирование, что представляло на По-2 существенную проблему из-за необходимости постоянного компенсирования лётчиком крена самолёта. Но каждый доставленный мешок с материальными средствами и продовольствием приобретал в боевых условиях поистине золотой вес. За мешки, упавшие на нейтральной полосе, велись самые настоящие бои.

Превосходными "транспортниками" оказались экипажи: Жихарева-Комарова, Раховского-Карпенко, Бушуева-Константинова. Когда обстановка потребовала увеличить бомбовую нагрузку, экипажи Кохашевского и Рудима стали загружать по 280 кг бомб вместо прописанных инструкцией – 200 кг. Следуя их примеру, лётчики Павленко и Мордвин увеличили бомбовую нагрузку до 350 кг.

Стоит отметить, что иногда приходилось десантировать с парашютом и личный состав разведгрупп. Первая такая высадка была осуществлена пилотом Коршаковым 7 июля.

Несколько раз экипажи полка привлекались к выполнению задач по бомбардировке вражеских переправ через Дон. При этом обстановка осложнялась сильной защитой ПВО и тем, что практически сразу врагу удавалось восстановить искусственный мост через реку. Так, одну из переправ удалось полностью уничтожить только с пятого раза, и всё это время личный состав полка непрерывно выполнял боевую задачу, несмотря на усталость. После посадки самолёта, на рулени, лётчики кричали техническому составу: "Оружейники – сюда! Тащи бомбы! Давай горячее!"

После выполнения боевой задачи, если оставался боезапас, экипажи на обратном пути выполняли обстрел укреплений противника на берегах Дона.

После одного из боевых вылетов лётчик Ломовцев вернулся, имея 6 ранений, у него был выбит глаз, в его самолёте насчитали более 100 пробоин. После госпиталя он был списан с лётной работы, но пилот не сдался и продолжал бомбардировать командование рапортами с просьбой вернуть его в строй: "Я буду драться до последнего вздоха, пока видит мой глаз".

По состоянию на сентябрь 1942 года часть имела на вооружении 23 самолёта По-2, 100 человек личного состава. В состав управления полка входило 24 человека, в каждую из двух эскадрилий – по 38 человек.

Командиру эскадрильи непосредственно подчинялись: заместитель, военный комиссар, штурман, адъютант, начальник связи, старший техник. В состав эскадрильи входило три авиазвена – по два-три экипажа в каждом. В непосредственном подчинении старшего техника эскадрильи находились: 3 механика авиазвена, старший техник по вооружению, механик по вооружению, механик по электрооборудованию, механик по приборам. Каждый механик авиазвена руководил двумя авиационными механиками, а механик по вооружению – мастером по вооружению.

Вскоре полк получил первую ощутимую награду: приказом НКО № 374 от 22 ноября 1942 года полку было присвоено гвардейское звание. Это добавило боевой злости личному составу, повысило ответственность за выполнение каждого боевого задания.

С 7 декабря полк перебазируется в Абганерово, откуда с максимальным напряжением "работал" по немецким войскам, рвавшимся в Котельниково на помощь своим окружённым частям. При этом работа продолжалась практически непрерывно в течение шести дней. Экипажи только в ночное время выполняли по 7-8 боевых вылетов, а за сутки – до 12! Зимой полёты выполнялись при температурах ниже 40°C, сильным ветре (до 110 км/ч). С 20 декабря командо-

Льотчики полку. Початок 1943 р.

вание полком принял гвардии майор А. Калашников.

Всего за время участия в Сталинградской битве полк выполнил 4233 боевых вылета, из них: 1208 – на бомбометание, 517 – на обеспечение связи, 468 – на транспортировку материальных средств. Было сброшено 710 тонн авиабомб, уничтожено 8 танков, 37 зенитно-пулемётных точек, 71 автомашину, 13 складов, 3 речных транспорта. При этом в сентябре-октябре на каждый работоспособный самолёт приходилось в среднем более четырёх вылетов в сутки.

Генерал-лейтенант Хрюкин написал: "... в боях за Сталинград королями воздуха ночью были наши У-2".

Ростовская и Миусская операции (январь-ноябрь 1943 года)

С января 1943 года, после перелета на аэродром Жутово, полк перешёл в подчинение штаба Южного фронта и привлекался, в основном, для специальных заданий по связи с наземными войсками. При этом выполнялись задачи для связи со штабами частей (с посадкой на переднем крае), в наземные части перебрасывались офицеры связи и представители Генерального штаба. Кроме того, выполнялись задачи, вообще не свойственные самолёту По-2: посадочное десантирование разведгрупп в тыл врага для оказания помощи партизанскому движению (составом до пяти самолётов). А с 30 января полк вновь передан в подчинение 272-й авиадивизии и базируются на аэродромах Агробаза, Ново-Николаевка, продолжая усиливать свои удары по отходящему противнику.

27 февраля 1943 года полк перебазируется на аэродром Чкалов и принимает непосредственное участие в подготовке к освобождению Донбасса. В этот период личный состав выполнял задачи по бомбардировке войск и боевой техники противника, железнодорожных станций и аэродромов в районах: Таганрог, Донецко-Амвросиевка, Успенская, Кутейниково, Харцизск, Иловыйск, Сталино.

За эти военные месяцы в полку выросли кадры бесстрашных лётчиков и штурманов. Личный состав полка в те дни гордился беспримерным подвигом экипажа в составе гвардии сержанта А. Боева и стрелка-бомбардира гвардии младшего лейтенанта Г. Смирнова. В ночь 19 марта 1943 года экипаж вылетел на боевое задание в район станции Донецко-Амвросиевка. Успешно выполнив первый вылет, экипаж возвращался на свой аэродром. На обратном пути они обнаружили подходящий к станции эшелон противника, но бомб уже не было. После загрузки и заправки экипаж упрямил командование выпустить их вторично в полет на уничтожение заслона. Несмотря на резкое ухудшение погоды, экипаж был выпущен в полет. При первом заходе на цель лётчик Боев был смертельно ранен вражеской пулей, но продолжал держать самолет на боевом курсе. Умирая, успел крикнуть своему другу и боевому товарищу: "Возьми управление на себя!" Смирнов выполнил

последнюю просьбу своего командира, сбросил бомбовый груз на вражеский эшелон, привел самолет на свой аэродром и благополучно произвел посадку. За этот героический подвиг гвардии сержанту А. Боеву было посмертно присвоено звание "гвардии младший лейтенант". Он был награжден орденом Отечественной войны I степени. Гвардии младшему лейтенанту Смирнову Г.И. было присвоено воинское звание "гвардии лейтенант", он был награжден орденом Красного Знамени.

...Александр Боев вырос в семье лётчика, участника Первой мировой и гражданской войн, поэтому с малых лет в его душе поселилась любовь к небу. Мальчик рано остался сиротой и поэтому всё, что у него осталось в жизни, был аэроклуб. А когда выяснилось, что для того, чтобы летать, была необходима "десятилетка", Александр за 3 месяца упорной работы освоил программу сразу трёх классов. Но в аэроклубе его ждало разочарование: за время его учёбы все свободные места пилотов оказались заняты. И пришлось Александру вместо места пилота сесть за парту в техникуме. А потом, когда свободные вакансии появились, состоялась, наконец, приёмная комиссия в аэроклуб, но она закончилась провалом: у юноши нашли шумы в сердце. Дорога в небо для него, казалось, была закрыта навсегда. Но Александр бросает техникум и устраивается в Октябрьский аэроклуб техникум, где всеческими правдами-неправдами ему удаётся сесть за штурвал самолёта. А к восемнадцати годам он стал пилотом-инструктором.

Он всегда стремился в небо, а когда это не удавалось, то это было невыносимым. Так, под Сталинградом Александр был тяжело ранен: пуля пробила колено, был поврежден позвоночник, вдобавок к этому была сломана нога. Два месяца он провёл в госпитале на растяжках, а затем вместо положенных шести месяцев отпуска по ранению "вытерпел" полтора и сбегал в свою часть, чтобы снова бить врага.

20 апреля 1943 года состоялось долгожданное событие: генерал-майором Вихаревым полку было вручено гвардейское знамя. Стоял ясный солнечный день, на лесной поляне рядом с полевым аэродромом выстроились лётчики, штурманы, техники – все те, кто бился за это знамя, не жалея собственных сил и жизни. Генерал-майор Вихарев напомнил собравшимся слова из Устава Петра I: "Кто к знамени присягал, то у оно до смерти стоять должен". Из его рук гвардейское знамя принял трижды орденосец Воробьёв. А 4 мая, когда полк базировался на аэродроме Чкалово Ростовской области, ему было присвоено почётное собственное наименование "Московский" (Приказ НКО № 207) в честь тех членов Октябрьского аэроклуба г. Москвы, которые первоначально, осенью 1942 года, составили костяк 709-го полка ночных бомбардировщиков.

Далі буде.
Сергій Дроздов.

Увага: "Мороз!" або як зберегти вуха, ніс та пальці неушкодженими

Останні дні січня нагадали українцям, що ж таке справжня зима – з її сильними морозами, поривчастим вітром, сніговими заметами і... обмороженими вухами, носами та пальцями. До речі, як застерігає нас Міністерство охорони здоров'я, постраждати від переохолодження можна навіть при плюсовій температурі. Адже погодні умови з температурою нижче +70 С вже вважаються такими, що можуть призвести до проблем зі здоров'ям.

Чому ж наші вуха та пальці такі вразливі і найперші потерпають від найменшого холоду? Нагадаємо, що холод згубно впливає у першу чергу на дрібні кровоносні судини людини, які інстинктивно звужуються, щоб зберегти тепло. Саме за рахунок цього приплив крові до внутрішніх органів збільшується та підтримується внутрішня стабільна температура тіла. Ось чому циркулювання крові в кінцівках уповільнюється. Першими замерзають пальці рук та ніг, а також вуха та ніс – вони найменше захищені через те, що в них тонкий жировий прошарок. Спочатку замерзає шкіра, а

У жодному разі не вживайте спиртне, тому що алкоголь розширює судини на поверхні тіла, що призводить до швидшого втрат тепла. Крім того, алкоголь просто послаблює ваш власний контроль над ситуацією, що заважатиме вам вберегтися від uszkodжень у складних умовах. Нікотин також не найкращий помічник у боротьбі з холодом через свій згубний вплив на стінки судин.

Коли ж ви все-таки побачили воскові плями на своєму обличчі та відчували оніміння шкіри, негайно перейдіть у тепле приміщення. Вам потрібно буде кілька годин посидіти у теплі, адже за декілька хвилин від переохолодження не позбутися. Не забудьте обов'язково поїсти, аби відновити енергію.

У разі обмороження треба у крайній обережності, щоб не пошкодити вражені ділянки шкіри, перевдягнутися: зняти мокрий одяг і загорнутися в теплі простиралла та ковдри. Не можна чіпати обморожені ділянки тіла. В жодному разі не зігривайте уражені тканини тіла гарячою водою або біля гарячих батарей, тому що це може призвести до значного поглиблення ураження. У таких випадках слід дотримуватися принципу "внутрішнього зігрівання" уражених тканин – накладати термоізоляційні пов'язки (ватно-марлеві, бавовняні тощо), вживати якомога більше теплих напоїв. Вони відновлять нормальну температуру тіла та покращать циркуляцію крові. Прийміть знеболювальні та негайно зверніться по кваліфіковану допомогу!

ни-годину в тепле приміщення та майте при собі термос із гарячою кавою, чаєм чи супом.

- Працюйте руками, рухайте ними, аби посилити кровообіг у замерзаючих судинах. Так само рухайте пальцями ніг. Можна пострибати з ноги на ногу – тільки не дуже енергійно, це може зашкодити замерзлим тканинам. А ще занадто енергійні рухи призводять до втрати енергії, що також спричиняє переохолодження. Адже втомлена людина замерзає швидше. Тобто ворухитися потрібно не дуже інтенсивно.

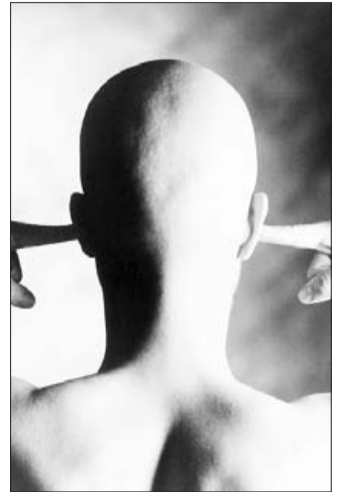
Не забувайте, що категорично не можна торкатися металу як голими руками, так і язиком. Метал дуже добре проводить тепло, а отже, миттєво забирає його у вас, і у місці зіткнення може виникнути обмороження. Те саме стосується бензину. Він може дуже швидко обморозити шкіру при зіткненні, тому під час роботи з подібними матеріалами на морозі неодмінно використовуйте водонепроникні рукавички.

Отже, щоб не потрапити до лікарні із переохолодженням, дотримуйтеся, будь ласка, таких порад:

- Одягат на себе потрібно кілька легких кофт замість однієї теплої. Це попередить спитніння, яке на морозі небезпечно.
- Не забувайте вдягати рукавички, а ніс та вуха захищати шапкою, шарфом, піднятим коміром.
- Візьміть запасний одяг, якщо плануєте провести цілий день на морозі. Іноді достатньо змінити мокрий одяг на сухий, щоб уникнути переохолодження.
- Не виходьте на мороз голодним. Якщо замерзли, знайдіть можливість що-небудь з'їсти.
- Якщо ви знаходитеся цілий день на вулиці, намагайтеся заходити кожні півгоди-

"Колись людство буде змушене боротися із шумом настільки ж рішуче, як воно бореться з холерою чи чумою"

Так у минулому столітті писав німецький мікробіолог, лауреат Нобелівської премії Роберт Кох. І цей час, скоріше за все, вже настав. У сучасному світі шум став нашим постійним супутником із дня народження. Уже з перших тижнів життя немовляти його лякає голосна, різка розмова, а лагідна, навпаки, заспокоює. Група австрійських учених встановила: що вищий рівень шумів зовнішнього середовища, то гірше це впливає на розумово-психічний стан дітей, особливо недоношених. Тому не можна в присутності малюка вмикати гучно радіо чи телевізор – це для нього надмірні подразники, діти переносять шум найтяжче.

Сучасна медицина вважає, як завважує Ваше здоров'я, шум одним із грізних ворогів здоров'я людини. Якщо людина працює в умовах шумового стресу, вона швидко стомлюється, в неї виникає безсоння, втрачає апетит. Шум може зумовити гіпотонію – від неї нині найчастіше страждають діти й підлітки. Із віком таким хворим загрожує гіпертонія. Високий рівень шуму сприяє підвищенню захворюваності на виразкову хворобу, гастрит, і, безперечно, нервові недуги.

Надалі, крім слухових розладів, можуть виникнути серцево-судинні захворювання, гіпертонічна хвороба, порушується обмін речовин, діяльність щитоподібної залози. Під впливом шуму порушується діяльність мозку – знижуються пам'ять, розумова працездатність. У тяжких випадках можуть розвиватися психічні розлади.

За даними австрійського вченого Гріфіта, шум вкорочує життя людини на 8-12 років. Чому? Слуховий апарат людини сприймає силу звуку в межах 0-140 дБ. Шуми малої інтенсивності діють на людину, особливо на її психіку, благотворно. Зокрема, шум листя (5-10 дБ), вітру (10-20 дБ), дощу, морського прибою, мелодія колискових пісень, які звучать із частотою, аналогічною частоті коливань барабанної перетинки, мають цілющі властивості.

Шум 20-30 дБ (шепіт – 30-40, тиха розмова – 50-60), практично нешкідливий для людини, це – природне звукове поле, без якого неможливе життя. Однак упродовж дня жителі великих міст змушені витримувати шумові навантаження на рівні 65-70 дБ і більше.

Терапевти вважають, що шум у 60-80 дБ (голосна розмова – 60-70, у квартирах, що виходять вікнами на вулиці з інтенсивним рухом транспорту, якщо вікна зачинені, шум досягає 60-80 дБ, а якщо відчинені – 80-100 дБ) спричиняє в людини розлади вегетативної нервової системи, 90-110 дБ – зниження слуху. А шум у 115-120 дБ – це "больовий поріг", коли звуку як такого вже не чути, але відчувається біль у вухах. За 140-145 дБ (звук реактивного літака) можуть навіть лопнути барабанні перетинки. Шум у 150 дБ просто нестерпний, 180 дБ – смертельний для людини.

За даними Інституту гігієни та медичної екології НАМН України, припустимий рівень

шуму для підлітків становить 70 дБ, для дорослих – 90 дБ. У дітей, що проживають в умовах міського шуму, спостерігається відставання в розумовому розвитку. А часті відвідування підлітками дискотек можуть призвести до втрати слуху, адже там "звучить" 105-110 дБ, а в разі посилення динаміків – до 120 дБ, що призводить до гуркоту електропоїзда, що наближається, в метро.

Окрім того, учені встановили безпосередній зв'язок між інтоксикацією шумом і серцевими хворобами.

Найбільш шкідливі для людини інфра- й ультразвук. Річ у тім, що людина, на відміну від багатьох тварин, не чує їх, а отже, не має змоги захищатися від їхньої шкідливої дії. В індустріальному суспільстві джерелами інфразвуків є автомобільні, авіаційні та ракетні двигуни, гучномовці і навіть органічні труби. Інфразвуки фіксують друзі наші менші – собаки, рептилії, риби (навіть акваріумні). Тому потрібно уважно стежити за їхньою поведінкою: якщо реагують бурхливо – будьте пильними, небезпека поряд.

За даними досліджень Московського технічного університету зв'язку й інформатики, інфразвуки частотою від 1,2 Гц зумовлюють в людини зниження артеріального кров'яного тиску, слабкість, алергію, дерматит, імпотенцію, а вище 5-10 Гц – uszkodження печінки, морську хворобу і навіть зупинку серця та розрив кровоносних судин. Також інфразвуки великої потужності впливають на психіку людини: виникає сонливість, відчуття страху тощо. Та основним наслідком дії інфразвуків на живі організми є порушення вестибулярного апарату.

Ультразвуки також не сприймаються нашим вухом. В умовах сучасної цивілізації потужним джерелом ультразвуків є численні процеси промислового виробництва й транспорту.

Як ми можемо захиститися від шуму?

Не можна будувати житлові будинки поблизу широких доріг, у районах із рівнем шуму, що перевищує 90 дБ. Необхідно використовувати в будинках звукоізоляційні матеріали. Ефективно знижують шум зелені насадження.

Намагайтеся обмежити рівень вторгнення шуму в своє життя, адже це означає зберегти власне здоров'я.

Соціальні мережі як спосіб втечі від власних проблем

У науковому журналі Cyberpsychology соціологи з Університету долини Юта Грейс Чоу та Ніколас Едж спробували розібратися у феномені депресії, який спостерігається у користувачів Facebook.

Як повідомляє американське видання MediaPost, дослідники розробили власний проєкт під назвою "Вони щасливі й живуть краще, ніж я: вплив Facebook на сприйняття життя інших людей", який повинен був встановити взаємозв'язок між соціальними медіа і психічним здоров'ям людини.

Дослідження, в якому взяли участь 425 учнів американських коледжів, показало, що у користувачів Facebook занижена самооцінка. Учасники опитування зізналися, що вважають себе не настільки успішними, як їхні друзі, що нехтують активним спілкуванням в соціальній мережі.

Такої самої думки дотримуються і користувачі, у яких у списку "друзів" багато тих, кого вони не знають особисто.

Дослідники зазначають, що причиною низької самооцінки, швидше за все, є не Facebook, а самі користувачі з низьким рівнем соціалізації.

Такі люди шукають спілкування у віртуальному просторі, уникаючи реальних контактів. Причому вони впевнені, що їхні однолітки, які ведуть протилежний спосіб життя, щасливіші.

Видання зазначає, що навесні 2011 року американські педіатри описали нове захворювання, що одержало назву "фейсбучна депресія" (Facebook Depression). Розлад полягає у тому, що користувач постійно перевіряє статуси своїх друзів, розглядає їхні фотографії тощо. Чи визнали таку хворобу офіційно, поки що не відомо, проте у будь-якому випадку багато фахівців сходяться на думці, що спілкування в соціальних мережах необхідно обмежувати.

Нагадаємо, що дослідники з Університетського коледжу Лондона виявили прямиий зв'язок між кількістю віртуальних друзів у Facebook та обсягом сірої речовини у деяких ділянках мозку людини, повідомляється у прес-релізі на сайті EurekAlert.

МІНІ-ФУТБОЛ

**"Офіцерські старти"
відбудуться уже втретє**

З 8 по 10 лютого у Національному університеті оборони України пройде турнір з міні-футболу "Офіцерські старти", присвячений 23-й річниці виведення радянських військ з Афганістану.

Як повідомив представник організаційного комітету турніру старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій НУОУ підполковник Олександр Петрачков, планується, що участь у змаганнях візьмуть 8 команд. На турнірі будуть представлені збірні командувачів видів ЗС України, органів військового управління та вищих військових навчальних закладів Міністерства оборони України. Вік гравців – від 30-ти років. Шляхом сліпого жеребкування команди будуть розподілені на дві групи.

Змагання проходять у два етапи. Відповідно до по-

ложення турніру, дві кращих команди кожної з груп боротимуться за вихід у фінал і здобуття головного трофею – перехідного кубка.

Нагадаємо, що минулого року збірна команда Повітряних Сил посіла почесне третє місце. Кращим захисником турніру було визнано начальника військово-наукового відділу штабу Командування Повітряних Сил ЗС України підполковника Володимира Ковалюка. Сподіваємось, що цього року підопічні начальника фізичної підготовки і спорту – начальника служби управління бойової підготовки Командування ПС ЗС України полковника Володимира Білухи зроблять все можливе для того, щоб здобути омріяну перемогу.

АРМІЙСЬКИЙ СПОРТ

Спершу у військових частинах пройшли змагання, на яких визначились кращі у своїх військових колективах. Після цього переможці зустрілись в радіотехнічній бригаді Повітряного командування. В чемпіонаті взяли участь 6 команд, які змагались між собою у двох підгрупах. У запеклій боротьбі в фіналі перше місце виборолала команда Львівського зенітного ракетного полку, яка повезла додому призовий кубок. Деяко поступилась їм команда 1-ї ра-

діотехнічної бригади, а третє місце посіла команда окремого полку зв'язку. В особистому заліку перше і друге місце зайняли представники Львівського зенітного ракетного полку – командир відділення молодший сержант Юрій Солтис та командир батареї майор Роман Тарсуков, третє місце – інженер служби озброєння капітан Валерій Ткаченко, який представляв 1-у радіотехнічну бригаду.

Начальник фізичної підготовки та спорту Повітряного

**Розпочали
з тенісу**

У рік командира-лідера, фізичної підготовки та спорту в Повітряному командуванні "Захід" планують провести чемпіонати з популярних серед військовослужбовців видів спорту. Наприкінці січня перший чемпіонат вже відбувся. Розпочали вартівні неба першістю з настільного тенісу.

командування "Захід" підполковник Андрій Петрук зазначив: "Усі учасники чемпіонату продемонстрували спортивне завзяття та жагу до перемоги. Цілком справедливо вона дісталась найсильнішим. Це перші змагання у масштабі Повітряного командування, але далеко не останні. Найближчим часом у ПвК відбудеться турнір з міні-футболу та волейболу.

**Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото Вадима Манзюка.**

ФУТБОЛ

**Юрій Сьомін
про повернення "Динамо"
у Лігу Європи:
"Обговоримо
це, коли
ситуація стане
реальністю"**

Головний тренер "Динамо" Юрій Сьомін прокоментував можливе повернення київського клубу в Лігу Європи, якщо від участі у цьому турнірі через скандал з договірними матчами відмовиться Бешикташ.

"Не бачу резону в принципі обговорювати це питання. Як буде – так буде, вирішувати все одно не нам", – заявив наставник динамівців.

За словами Сьоміна, зараз команда готується лише до чемпіонату і не думає про можливе повернення в єврокубки.

"Чи готові ми до повернення в Лігу Європи? Це особливої ролі не грає. Ось вам загальновідомий приклад: рівно двадцять років тому чемпіоном Європи стала Данія, що не готувалася зовсім до континентальної першості, – нею в останню мить замінили Югославію, яка розпалася. Але це я так, до слова: поки ми готу-

ємося до чемпіонату і ні на які сторонні думки відволікатися не хочемо. Обговоримо, коли ця ситуація стане реальністю. А не стане – так і обговорювати буде нічого", – сказав Юрій Сьомін.

Нагадаємо, раніше президент Бешикташа Йилдирим Демірорен запропонував турецьким клубам, замішаним у скандалі з договірними матчами, знятися з розіграшу Ліги Європи.

Передбачається, що якщо Бешикташ відмовиться від участі у плей-оф Ліги Європи, його місце може зайняти київське "Динамо", яке посіло третє місце у групі з цим турецьким клубом.

**УЄФА
дискваліфікував
Рибку на 2 роки**

Донецький "Шахтар" отримав з УЄФА рішення у "справі Рибки" – за офіційними документами, воротар дискваліфікований на 2 роки за вживання допінгу.

Як йдеться у заяві "Шахтаря", з точки зору клубу, це надзвичайно суворий вирок, не цілком відповідний масштабам проступку футболіста. У зв'язку з цим "Шахтар" буде подавати апеляцію до відповідних структур УЄФА.

Нагадаємо, що воротар донецького "Шахтаря" Олександр Рибка спійманий на вживанні допінгу. Його допінг-проба, зроблена УЄФА, дала позитивний результат.

Як повідомляє "Чемпіон", Рибка приймав препарат для схуднення, що містить заборонені речовини.

БІАТЛОН

**Артем Прима завоював срібло
в індивідуальній гонці ЧЄ**

На чемпіонаті Європи з біатлону відбулася чоловіча індивідуальна гонка на 20 км.

Перемогу здобув німецький біатлоніст Даніель Бем. Він випередив більш ніж на хвилину українця Артема Приму.

Трійку призерів замкнув представник Німеччини Ерік Лессер.

Українки, на жаль, залишилися без медалей. Кращим досягненням дівчат стало 15 місце Юлії Джими. Перемогу в гонці здобула росіянка.

ЄВРО-2012

**13 учасників Євро-2012 розмістяться
в Польщі, 3 – в Україні**

Європейський футбольний Союз 31 січня офіційно затвердив список тренувальних комплексів відповідно до кожного з учасників майбутньої першості континенту 2012 року.

З 16 фіналістів турніру 13 вибрали місцем розміщення Польщу, а три – Україну. Найбільший інтерес у національних команд викликали об'єкти у Варшаві, Кракові та Гданську.

Зокрема, УЄФА підтвердив, що в Україні окрім господарів турніру, команди Олега Блохіна, базуватимуться також збірні Франції та Швеції. "Гальські півні" займуть спортивно-тренувальну базу "Кірша" в Донецьку. "Тре Крунур", в свою чергу, житимуть в Козині, а тренуватимуться на базі в Конча-Заспі.

Згідно з регламентом Євро-2012 національні збірні мають прибути до своїх тренувальних таборів не пізніше, ніж за п'ять днів до їх стартового матчу на турнірі.

"Металіст" розгромив поляків і вийшов у фінал Кубка Кадирова

Харківський "Металіст" дуже впевнено впорався з варшавською "Полонією" в матчі на Кубок Кадирова і вийшов у фінал товариського турніру.

Півгодини поляки відважно відбивалися, але "Металіст" все ж таки свого домігся – Тайсон увінчав свій сольний рейд від центрального кола точним ударом в дальній кут. Через кілька хвилин рефері призначив пенальті у ворота "Полонії" – хтось із захисників зіграв рукою у власному штрафному. Вирок чітко виконав Шав'єр.

Після перерви поляки заграли активніше, пі-

шовши вперед великими силами, проте забив "Металіст". Бланко вивів Девіча на рандеву з кіпером, і форвард збірної України не схибив. 3:0. Але цього Марко здалося мало – на 77-й хвилині він чудово виконав штрафний удар.

У вирішальному матчі за трофей харків'яни зіграють проти бухарестського "Рапіда". Гра відбудеться 3 лютого.

У підсумку, "Металіст" – "Полонія" – 4:0

Сторінку підготував Вадим Саміленко.

**ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ**
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
**ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".**
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
✉ 21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

**Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.**
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: Р.Літнік.
**Перший редактор
Сергій Свенцицький.**
Зам. № 122204.
**ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ**

